

V. IZVESTJE
MESTNEGA DEKLIŠKEGA LICEJA
V LJUBLJANI
IN Z NJIM ZDRUŽENIH ODDELKOV.

ŠOLSKO LETO 1911/2.

IZDAL

IVAN MACHER, C. KR. PROFESOR IN RAVNATELJ.

V LJUBLJANI 1912.

ZALOŽIL MESTNI DEKLIŠKI LICEJ.

TISK „NARODNE TISKARNE“ V LJUBLJANI.

V. IZVESTJE

MESTNEGA DEKLIŠKEGA LICEJA

V LJUBLJANI

IN Z NJIM ZDRUŽENIH ODDELKOV.

ŠOLSKO LETO 1911/2.

—
IZDAL

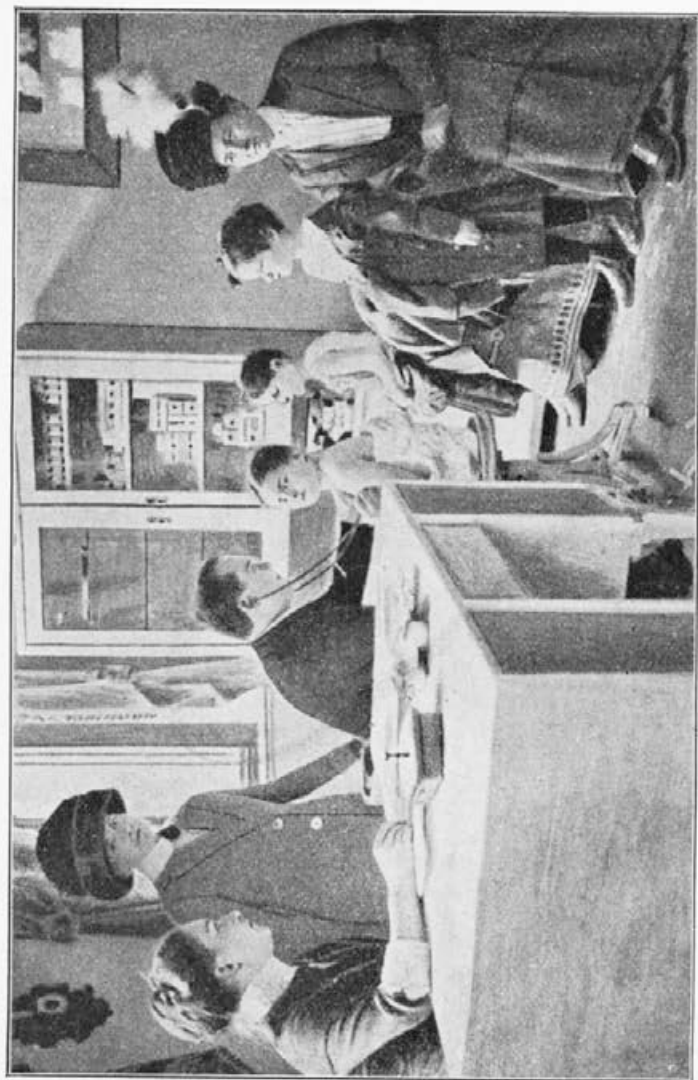
IVAN MACHER, C. KR. PROFESOR IN RAVNATELJ.

V LJUBLJANI 1912.

==== ZALOŽIL MESTNI DEKLIŠKI LICEJ. ====

TISK „NARODNE TISKARNE“ V LJUBLJANI.

Zdravnik preiskuje nanovo vstopivše deklice.

Šola in higiena.

Po raznih virih in lastnih izkušnjah spisala Marija Wessnerjeva.

Čestokrat se čujejo tožbe, da je naša ženska mladina zelo omehkužena.

Predvsem se vidi to v fizičnem pogledu. Lorinser opozarja v svojem spisu »Zum Schutze der Gesundheit in den Schulen« na zelo razširjeno bledičnost in razdražljivost ženske mladine. Drugi trdijo, da se širi živčna bolezen posebno v zadnjih desetletjih, in vale mnogokrat krivdo na šolo. Te trditve so gotovo pretirane. Šola ima najmanj krivde, pač pa je iskati vzrokov doma in v razmerah, v katerih deklice žive, na katere pa šola nima nikakršnega vpliva.

Gotovo je pa potrebno, da se učiteljica seznaní z vsemi vprašanji telesne vzgoje. Tako n. pr. ne zadostuje, da šolsko poslopje odgovarja vsem higieničnim zahtevam, tudi ni še dovolj, da učiteljica mnogo ve o higieni in da na podlagi tega znanja tudi tuintam kaj primernege ukrene. Ne. Učiteljica mora vedeti, za katere bolezni je mlado telešce posebno disponirano, katero teh bolezni pospešuje šola, kateri simptomi se javljajo pri tej ali oni bolezni, in kaj naj šola stori, da zabranjuje bolezni in pospešuje telesno zdravje.

Mlado telo je zelo nežno in nima še tiste zadostne odpornosti kakor pri odraslih. To telesce je občutljivejše in se hitreje utruí. Uvaževati mcamò to že pri okostju. Iz hrustancev se tvorijo kosti, kar se vrši v dobi rasti. Med tem procesom se kosti pri vsakem večjem pritisku upognejo in se celo manjšemu pritisku ne morejo dolgo upirati. Tako postane polagoma telo izraščeno, kar ne žali samo estetičnega čustva temveč ovira tudi funkcije notranjih organov. Včasih nastopijo tudi anemični pojavi z vsemi svojimi posledicami. Otrok začne hirati, kar vpliva včasih tudi zelo neugodno na duševni razvoj.

Z okostjem je v tesni zvezi mišičevje. Tudi slabe mišice ovirajo pravilno držanje, kar zopet vpliva na okostje. Šola naj tedaj obrača svojo pozornost posebno na skrivljenje hrbtenice, ker mnogi zdravniki trdijo, in morda ne čisto neopravičeno, da je šola mnogokrat vzrok tega pojava. V začetku tek. šol. leta je šolski zdravnik preiskaval hrbtenice, pljuča in srce — v navzočnosti mater — vseh 43 v I. razred vstopivših gojenk, kakor kaže pričujoča slika.

Ta preiskava je dognala sledeči rezultat:

- 2 učenki imata srčno hibo;
- 2 učenki imata slab vid;
- 23% učenk ima slabe zobe;
- 12% učenk ima pljučni katar;
- 16% učenk je slabokrvnih in
- 9% učenk ima več ali manj skrivljeno hrbtenico.

Iz tega je razvidno, da je treba že v predšolski dobi paziti na telesno zdravje in na pravilni razvoj hrbtenice in mišičevja.

Otrok vstopi v šolo z nežnim mišičevjem in sam premalo pazi na pravilno držanje telesa. Ako sedaj še starši in učiteljice ne pazijo z vso skrbnostjo na otroka in njegovo držanje, tedaj bo kmalu opaziti mnogo anomalij. Ena najhujših je stransko skrivljenje telesa. Desna rama se dviguje čimdalje bolj in bolj, desno pleče izstopi, levo se pobesi, in kmalu se pojavi skoliza. Ta pojav ima lahko hude posledice. Imela sem učenko s to hibo. Do 14. leta je bila vesela, ker se ni zavedala svojega stanja. Toda začela je postajati otožna in se ogibati svojih tovarišic. Z 19. letom je umrla na jetiki. Zdravnik je izjavil, da je grba pritiskala na pljuča, vsled česar se je razvila ta grozna bolezen. Gotovo je, da se skolioza javi največkrat v šolski dobi in posebno pri deklicah. Temu je pa vzrok navadno nepravilno sedenje. Šola mora skrbeti predvsem za dobro in pravilno konstruirane klopi. Tisk v šolskih knjigah naj ne bo predroben, razsvetljava dobra, sicer morajo otroci preblizu gledati, s čimer si kvarijo oči. Krivi se pa tudi hrbet, ker pripogibljejo glavo in gornji del telesa. Istotako škoduje predolgo sedenje pri pisanju in ročnem delu.

Baginski opisuje napačno sedenje pri pisanju tako-le: Otroci sede v klopeh, ki imajo preveliko ali premajlino diferenco in preveliko distanco, včasih do 8 cm. Kmalu se otrok opira na lakti, desna lakt leži na mizi in hrbtenica se zavrti na desno. Glava se nagne na levo, in spodnji del hrbtenice se upogne proti levi strani. Desna lakt mora biti prosta, da se lažje giblje pri pisanju, zato ne more dovolj podpirati telesa; vsled tega drži leva laik čimdalje bolj od mize in se pritisne na notranji rob mize ter drži vso težo telesa. Ravno to je pa oblika hrbtenice pri skoliozi. Podedovana dispozicija, prestana angleška bolezen (Rahitis) in nezadostna pozornost pri telesni vzgoji v prvih otroških letih so torej prvi in največji povzročitelji skolioze. Resnica je pa tudi, da ponavljajoče se nepravilno sedenje pospešuje obolenje hrbtenice.

Tudi naj deklice ne nosijo knjig vedno v isti roki. Po nasvetu šolskega zdravnika ima sedaj že mnogo deklic nahrbtnike.

Tudi pri živčevju se javi obolenje. Pomen možganov za duševno življenje je znan. In vendar jih je mnogo, ki tega ne vpoštevajo in ne pomislijo, da se pri vsakem pojavu v telesu porabljajo snovi, ki jih je treba nadomestiti z novimi. To izmenjavo izvršuje krvni obtok, toda le tedaj, če ima otrok dovolj počitka. Vsakemu delu mora slediti počitek. Prenaporno delo in nezadosten odpočitek ovirata zdrav in krepak telesni razvoj. Zdravniki opazujejo, da včasih kak malenkosten ropot vznemirja otroka, svetloba postane neprijetna, psiha je razdražljiva; brezpomembni dogodki napravijo močen vtisek, otroci postanejo slabovoljni, kar se javi v joku in togotnosti. Spanje je nemirno, otroci sanjajo mnogo in živo, prebava je nepovoljna, včasih se pojavi bljuvanje in celo konvulzija. Povzročitelji

takega obolenja so često prenaporno duševno delovanje, mnogo in nepravilno sedenje itd. Vsled napornega duševnega dela in mnovega nepravilnega sedenja je cel organizem oviran v svojem delovanju. Pljuča ne morejo zadosti vdihavati hranilnega zraka, prebavanje zaostaja in posledica tega je oslabeledost krvi — bledica. Tudi možgani imajo premalo krvi in nimajo dovolj delavne sile. S takimi deklicami je postopati oprezno.

Kmalu potem, ko je deklica začela hoditi v šolo, je opaziti razne bolezenske pojave kakor: sveža barva gineva z lic in telo začne splošno hujšati. Deklice izgube svoje živahno gibanje, svojo otroško veselost. A kmalu se prilagodi deklica novim razmeram, na mladih licih se zopet vrača rdečica, in veselo ter zadovoljno se čuti v krogu svojih tovarišic.

Nekatere deklice so pa bolj sprejemljive za različne bolezni, in pri teh je treba posebne pozornosti in skrbnosti od strani staršev in učiteljice. V takih slučajih priskoči šolski zdravnik, ki svetuje materi in učiteljici, kako je postopati. Včasih nastopijo razne nalezljive bolezni, kakor ošpice, škrlatinka, davica i. dr. Zopet je šolski zdravnik tisti, ki pomaga z dobrimi sveti in tudi dejansko, da se prepreči nevarnost epidemije in razširjenja te bolezni. S tem pomiri za svoje otroke se boječe matere.

Ni pa dovolj, da se zabranjujejo vsi škodljivi vplivi na otroško telo, mnogo važneje je, da more otrok premagati poznejše težje bolezni in prenašati napornejše delo. Zato je glavna vzgojna naloga utrditev v splošnem, posebej pa telesnih in duševnih sil. Mnoge matere prevzamejo vsako težje delo, ker se jim hčerka smili, ne pomislijo pa, da s tem le škodujejo otroku. Da postane otrok duševno samostojen in prost, mu mora vzgojitelj nuditi priliko, da samostojno premaga svoje boli in svoje malo trpljenje. Mati pa vplivaj na svoje dete le pomirjevalno. Ne sme biti preveč boječa, da ne naredi otroka bojzljivega in disponiranega za razne bolezni. Koliko je mater, ki se vedno boje za svojega otroka. V novejšem času se boje matere posebno nalezljivih bolezni. Vprašaje pogledajo vsakega človeka, ki ga srečajo, nima-li morda doma otroka, ki ima kako nalezljivo bolezen. In če zboli slučajno njen otrok, sumniči ljudi, ki so prišli na obisk, ali ki jih je srečala na poti. Taka pretirana bojazen kaže nevednost. Saj je vedno dovolj bacilov v zraku, ki lahko povzročijo bolezen in celo smrt. Toda mati naj bo mirna in naj obdaja svojo ljubljenko vedno z veselimi in zaupanja polnimi mislimi, in otrok bo veselega srca, kar pa je pogoj življenske sile. Koliko nevarnosti je v življenju, katerih se ne moremo izogniti. Edino sredstvo, ki ga imamo, je lastna moč. Ta se mora razviti, ne pa zatreti. Narava sama je dala otroku nagon samoohranitve. Razvoj tega nagona je torej naloga vzgojiteljice. Prilike je dovolj. Otrok pade mnogo in mnogokrat. Ne miluj ga, tolaži in pomiri ga, češ, ni bilo tako hudo. Polagoma se navadi otrok samega sebe pomiriti in tolažiti. Nekatere nespametne matere pa naravnost vzbujajo v otroku maščevalnost s tem, da tolčejo po predmetu, ob katerem se je otrok udaril. Tako postopanje je zelo nevarno, kajti razvija se v otroški duši strast, ki se pozneje ne da več zatreti.

Deklice naj se utrdijo glede hrane. Ta naj bo zdrava, zadostna, toda ne razkošna. Dandanes so deklice z deklice v tem pogledu zelo razvajene in ne jedo ravno tega, kar bi najbolj prijalo njihovemu zdravju kakor n. pr. zelenjave. Slaščic nimajo nikoli dovolj. Ne pomislijo pa, da ravno to

škoduje zobovju, želodcu in sploh zdravju. Starši so pa tako neprevidni, da jim dajejo za take nepotrebne in zdravju naravnost kvarljive stvari mnogo denarja. Ker se izven rednega časa nasitijo s slaščicami, ne jedo o pravem času, kar gotovo ne vpliva ugodno na prebavo. Zato naj se gleda tudi pri hrani na red. Zjutraj naj ne hodijo deklice brez toplega zajtrka v šolo. Ne dajajte deklicam alkoholičnih pijač!

Zelo važen pa je tudi način, kako se jé. Dostojno obnašanje pri mizi in molčanje, kadar drugi govore, to sta dve lastnosti, ki si jih mora vsaka priučiti pri domači mizi. Pozneje je prepozno. Branje med jedjo je nedostojno in kvarljivo. Otroci naj se vadijo molčati in poslušati. Odrasli pa naj skrbijo za to, da imajo otroci tudi duševen užitek.

Obleka. Vsakdo nam bo potrdil, da je razkošnost v obleki naše ženske mladine velika.

Neki vzgojitelj mi je nekoč rekel, da morajo deklice nositi lepe in bogate obleke, ker to jako prijetno vpliva na oko in morajo šivilje tudi živeti. Ne bomo ugovarjali. Tudi šivilje morajo živeti. Ali naj skrbijo zanje mlade deklice? Ni li mladost že sama na sebi dovolj lepa in prijetna za vsako oko? Čemu kvariti naravno lepoto? Obleka mladih deklic naj bo preprosta, okusna in zdravju odgovarjajoča, t. j. ne pretesna, vremenu in letnemu času primerna. Vrat naj bo prost; korsetov naj deklice v rasti ne nosijo, podveze morejo biti pritrjene na životkih. Kajti podveze nad kolenom ali pod kolenom ovirajo krvno cirkulacijo, kar zelo škoduje zdravju. Perilo in vrhnja obleka bodita čisti in celi. Angleži se drže pravila »Čim bližje života, tem čistejše.« Mokro obleko, perilo in obuvalo naj deklice takoj zamenjajo. Obuvalo ne bodi premajhno, sicer se prsti krivijo, kar povzroča neprijetne bolečine, pa tudi preveliko ne sme biti, ker je potem hoja nesigurna. Vsaka mati in učiteljica naj nadzoruje tudi hojo. Če opazujemo naše deklice, najdemo med 10 komaj eno, ki lepo in pravilno hodi. Zato se priporoča posebno telovadba, ne toliko telovadba na orodju, kakor proste vaje. Telovadba je pa tudi potrebna za žensko mladino zaradi telesnega držanja. Deklice sede mnogo v šolski sobi ali doma pri knjigah in pri izdelovanju svojih domačih nalog. Po tem mirnem sedenju zahteva narava, da se telo giblje; posebno koristi gibanje v čistem zraku, kakor igranje, tekanje, plavanje, veslanje, drsanje, delo o gospodinjstvu in na vrtu, predvsem pa telovadba. Telo se utrdi dalje tudi z vsakdanjim umivanjem z mrzlo vodo; vsaj vsak teden ali vsakih 14 dni pa naj se otrok koplje v mlačni vodi. Kopanje na prostem na solčnih krajih je poleti zelo priporočati. Otroci ostajajo kaj radi tako dolgo v vodi, da se tresejo od mraza, kar je zdravju škodljivo. Po kopanju naj otrok hodi, da se zopet ogreje. Otroci, ki plavajo, ostanejo lahko dalje v vodi. S tem se utrdijo, vzbuja se pa tudi čut za snažnost, tako da jim čistost končno postane življenska potreba.

Snaženje ust in zobovja se mnogokrat zanemarja. Otroci kaj radi pozabijo na to. Treba jih je torej vedno in vedno na to opozarjati. Tako n. pr. je bilo v začetku šolskega leta zelo malo učenk, ki so vsak dan snažile zobe, in mnogo jih ni imelo niti zobnih ščetec. Sedaj imajo skoro vse učenke vedno skrbno osnažene zobe in usta in 32 % jih je, ki imajo tudi ščetice, s katerimi si čistijo roke. Priporočati je, da si otroci temeljito osnažijo zobe in usta, in sicer po vsaki jedi. Pri tem umivanju

naj tudi grgljajo s čisto vodo, da se vrat utrdi, da ni tako občutljiv in dovzeten za prehlajenje in kake infekcije. Dihajo naj otroci skozi nos z zaprtimi usti. Soba naj se mnogokrat prezrači. Zrak, svetloba in snažnost, to so potrebni faktorji za zdravje in zadovoljnost.

Gojiti je pa tudi čutila, predvsem oko. Ne beri in ne piši v mraku, tudi ne delaj kakih finih ročnih del v tem času. Slabo je tudi za oko, če padajo solnčni žarki naravnost na delo. Šola mora skrbeti za dobro in pravilno razsvetljava. Ne beri v postelji, ne med vožnjo. Kadar je oko utrujeno, glej v daljavo, če mogoče v zelenje. Ako ti pade kaj v oko, ne drgni ga, ampak prav rahlo potegni s prstom po zgornji trepalnici od senca proti nosu, v hujšem slučaju išči pomoči pri zdravniku. Isto tako važno je uho. Močni udarci in poki poškodujejo lahko uho. Ne rabi za snaženje ušes trdih in ostrih predmetov. Pri streljanju v bližini odpri usta, ker vpliv ni tako velik, če prihaja zvok od 2 nasprotnih strani. Vzporedno s telesom se pa razvija tudi duša. Skrbi tudi za dušo. Otrokova duša naj postane prosta kakor tvoja. To dosežeš samo s tem, da navadiš svojo gojenko na pokorščino. Če je otrok zdrav, lahko zahtevaš kaj več od njega. Telo ima svojo moč iz sebe, ti pa moraš čuvati, da razvoja ne ovirajo vnanji vplivi. Istotako čuvaj tudi razvoj duše. Najnaravnejši ščit je tvoja volja. Saj hočeš le to, kar je tvojemu otroku v korist. Otrokova volja mora postati krepka, neupogljiva. Najprej se mora njegovo hotenje prilagoditi tvojemu hotenju. In to je pokorščina. Otrok se mora navaditi na pokorščino v prvih šestih letih. Ako vzgojiteljica do takrat tega ni dosegla, se ji to nikoli več ne posreči. Zato mora biti vzgojiteljeva volja trdna in neomahljiva, sicer izgubi vzgojiteljica avtoriteto, in otrok se vodi sam, kar mu bo v poznejšem življenju hodilo zelo napoti. Kdor ljubi svojega otroka, ga mora navaditi pokorščine. Pokorščina je odvisna od dveh sil, t. j. od strogosti in od milobe. Le sodelovanje obeh sil more dati vzgojiteljici in gojenki srečo in notranje zadovoljstvo. Ako vzgajaš otroka z ljubeznijo, te bo tudi ubogal. Strogost premaga otrokovo trmo, tvoja miloba in dobrota pa olajša otroku pokorščino. Pokorščina je glavni predpogoj vzgoje. Koliko je pa naših deklic, ki poznajo pokorščino? Mnogokrat mi je že tožila kaka mati: »Ne vem, kaj mi je storiti, moji otroci me ne ubogajo?« In kdo je kriv temu? Starši sami. Zamudili so čas, ko bi morali zahtevati brezpogojno pokorščino. Ko je deklica odrasla, ji mora mati biti prijateljica in svetovalka. Kakšni prizori se pa včasih odigravajo v hiši vsled neposlušnosti in trme odrasle hčerke. Mnogo prav žalostnih slučajev bi lahko navedli iz lastne izkušnje. Mati joka, tarna, a prepozno! Deklica nima zadosti močne volje, da bi premagala samo sebe. Velika nevarnost je zlasti pri otrocih edincih. Taki edinci delajo včasih prav mnogo skrbi svoji materi. Profesor pedagogike je pisal mnogo knjig o vzgoji in predaval o tem predmetu. Imel je edinega otroka, ki ga je vzgajal kot vzor svoje vzgojne umetnosti. Bil je dober mladenič. A imel je eno napako, vsled katere je bil nesposoben za praktično življenje, to je bila njegova vzgoja. Kdor hoče kaj posebnega narediti iz svojega otroka, doseže navadno nasprotno. Že zgodaj ga mučijo s pripovedovanjem mnogih in različnih primernih in neprimernih povestic, z učenjem tujih jezikov i. dr. Toda otroški duh tega še ne zmore in se kmalu utruji. Staršem je svetovati, naj ne zahtevajo preveč od mlade duše, sicer bi se to kruto

maščevalo. Le če je telo zdravo in krepko, bo tudi duša — vsaj večinoma — zdrava. Zato je prva skrb vzgojiteljev, da čuvajo in skrbe za telesni razvoj svojih otrok. To uvidevajo vsi merodajni faktorji in priporočajo zdravniško nadzorovanje mladine glede telesne vzgoje, kar je v šoli mogoče potom šolskega zdravnika.

Profesor G. Süpfle je pri zborovanju filologov in šolnikov v Mannheimu predaval o tem važnem vprašanju. Med drugim omenja sledeče: Vsak šolnik naj se seznanj z najvažnejšimi glavnimi vprašanji splošne in šolske higijene, ne da bi hotel nadomestiti šolskega zdravnika, marveč da bi uvidel in razumel njegovo potrebo in njegovo delovanje. Le če učitelj s šolskimi zdravniki vzajemno delujejo, je pričakovati uspehov.

Že pred 34 leti je dr. Ellinger, zdravnik v Stuttgartu, priporočal šolske zdravnike, ki naj nadzorujejo higienično stanje in notranjo upravo šolskega poslopja in zdravstveno stanje učenk. V najnovejšem času pa zdravnik Hermann Chon posebno poudarja potrebo šolskega zdravnika ter razmotriva vprašanje: »Kako naj sodelujeta učitelj in šolski zdravnik, da se ohrani ženska šolska mladina zdrava na duhu in na telesu?« Pri nekem zborovanju v Norimberku (Nürnberg) sta se na predlog profesorja Schillerja in dr. P. Schuberta stavila sledeča predloga:

1. Država, dežela in občina naj nastavljajo šolske zdravnike, da nadzorujejo in pospešujejo zdravje šolskih otrok.

(Ljubljanska mestna občina si je pridobila v tem pogledu veliko zaslug, kajti nastavila je že l. 1910. dva šolska zdravnika za vse mestne šole. Kaka dobrota je to za šolo, ve le oni ceniti, ki ima vpogled v delokrog šolskega zdravnika. Pogostokrat prihaja zdravnik v šolo, da se natančno informira o zdravstvenem stanju otrok in ukrene potrebno, da prepreči kako nevarnost.)

2. Učiteljice naj si pridobe potrebno znanje o higieni.

(Tudi v tem oziru je preskrbljeno na naši šoli. Gospod zdravstveni svetnik dr. Krajec je priredil samaritanski kurs za vse učiteljice na liceju in na ljudski šoli »Mladika«. Zelo zanimivo in poučno je predaval o raznih slučajih in nezgodah, ki se pojavljajo ali sploh morejo pojaviti v šoli. Pckazal in razložil je, kako je postopati pri raznih ranah, pri zastrupljenju, kako je ravnati pri poškodbah v prvem hipu, predno pride zdravnikova pomoč.)

Merodajno za uvedenje šolskih zdravnikov je bilo izprva samo higienično razmotrivanje, ki je izviralo iz spoznanja, da je šolski obisk po okoliščinah tudi lahko združen z nevarnostjo za otroka. Predvsem se je torej mislilo na zabranitev vseh škodljivih vplivov. Šola ima seveda nalogo, da svoje učenke dvigne na višji duševni nivo. Izkušnja pa je dognala, da so šolski uspehi mnogokrat odvisni od telesnega zdravja. Nekatere učenke so sicer nežnega zdravja, ki pa dosežajo vzorne šolske uspehe, nasprotno pa so lene učenke dostikrat telesno krepke. Pri zadnjih so pač vzgojitelji zamudili čas, ko bi jih bili morali navaditi na pokorščino in delavnost.

Učiteljica in šolski zdravnik imata iste dolžnosti, oba služita isti ideji, t. j. skrbeti morata za blagor njima izročene mladine, jo varovati pred vsem, kar bi moglo ovirati etični, intelektualni in telesni razvoj.

† Josip vitez Gorup pl. Slavinjski.

25. aprila t. l. je umrl na Reki v visoki starosti Josip vitez Gorup pl. Slavinjski. Njegovo ime je zlasti tesno spojeno z zgodovino mestne višje dekliške šole, oziroma mestnega dekliškega liceja.

V spomin štiridesetletne slavne vlade Njegovega Veličanstva cesarja Franca Jožefa I. je založil 2. decembra 1888. glavnico 100.000 K pri deželnem odboru kranjskem za štipendije marljivim gojenkam bodoče slovenske višje dekliške šole in tako s svojim velikodušnim darom položil temelj višji izobrazbi slovenske ženske mladine. S tem pa njegovo darežljivo srce še ni mirovalo. Malo pozneje je kupil od deželnega zbora staro bolnico ob Dunajski cesti s posestvom vred. Staro poslopje s precejšnjim delom vrta je odstopil občini ljubljanski za bodočo višjo dekliško šolo. Izkupilo za ta svet je znašalo 116.000 K.

Z otvoritvijo mestne višje dekliške šole, 9. novembra 1896., je tedanji župan gospod Ivan Hribar deloma uresničil ideje plemenitega rodoljuba. Enajst let pozneje, 4. oktobra 1907., je pa isti prezasluženi župan slavnostno otvoril »Mestni dekliški licej«, spomenik narodne ljubezni, brezprimerne darežljivosti in požrtvovalnosti slovenskega rodoljuba. Marmorna plošča pri vhodu v licej bode tudi našim potomcem pričala o plemenitem dobrotniku. Z njegovo ustanovo je dobilo dosedaj 190 gojenk podporo v približnem znesku 75.000 K. Poleg številnih gojenk, ki so obiskovale ta zavod, se bodo zlasti štipendistke s hvaležnim srcem spominjale velikodušnega ustanovnika, ki jim je pripomogel do višje izobrazbe.

27. aprila se je ravnatelj udeležil pogreba pokojnega mecena ter izrazil preblagorodni rodbini sožalje. 2. maja se je pa zavod polnoštevilno spominjal rajnega dobrotnika slovenske ženske mladine pri sv. maši zadušnici v trnovski cerkvi.

Velikemu rodoljubu in dobrotniku več en spomin!

Kuratorij

mestnega dekliškega liceja.

Predsednik: Dr. Ivan Tavčar, mestni župan.

Podpredsednik: Dr. Josip Pipenbacher, zastopnik obč. sveta.

Člani: Josip Reisner, zastopnik obč. sveta (poročevalec).

Jakob Dimnik, zastopnik obč. sveta.

Aleksander Hudovernik, zastopnik obč. sveta.

Ivan Milohnoja, zastopnik obč. sveta.

Fran Mally, zastopnik obč. sveta.

Fran Novak, zastopnik c. kr. naučne uprave.

Franja dr. Tavčarjeva, } zastopnici ženstva.

Marija dr. Kokaljeva, }

Ivan Macher, licejski ravnatelj (s posv. glasom).

Zapisnikar: Evgen Lah, magistratni svetnik.

Šolska poročila.

I. Učiteljstvo.

Šolskega leta 1911/12 je vstopila v učiteljski zbor kot pomožna učiteljica **Marija Gomilškova**, učiteljica v »Mladiki«. Izstopila pa je prostovoljno **Cirila Pleškova**, ki je skozi tri leta poučevala na mestnem dekliškem liceju ženska ročna dela, oziroma risanje.

15. oktobra je bilo treba nenadoma izpremeniti urnik z̄aradi nemščine. V višjih razredih je prevzela vso nemščino **Albina Zalarjeva**, v II. razredu pa **Josip Bercè**. Vso slovenščino je pa dobil **dr. Rudolf Molè**, razen I. razreda, kjer je poučeval **Fran Kralj**. Ta izprememba je trajala do konca šolskega leta.

A. Učiteljski zbor mestnega deklškega liceja.

a) Za obvezne predmete.

Št.	Ime in značaj	Predmet	Razred	Štev. ted. ur	Pripomnje
1	Macher Ivan , c. kr. profesor, ravnatelj	matematiko prirodopis	V. B V. A V. B (I. poll.)	6 (2)	Od c. kr. naučnega min. kot vodja mestnega dekl. liceja na dopustu.
1. K zavodu spadajoče učiteljstvo.					
2	Bercè Josip , pravi lic. učitelj	laščino francoščino nemščino	III. AB, IV. AB, V. AB V. AB II.	20	Razrednik v V. B razredu.
3	Dr. Grošelj Pavel , licejski učitelj	matematiko fiziko kem. in min.	II. III. A, III. B, V. A, V. B IV. A, IV. B	17	Varuh fizikalne zbirke.
4	Jug Anton , pravi lic. učitelj	nemščino	III. A, IV. A, IV. B, V. A, V. B	19	Od 15. oktobra 1911 na dopustu.
5	Mlakar Janko , licejski učitelj	veouk	I., II., III. A, III. B, IV. A, IV. B, V. A, V. B	14	Razrednik v III. B. razredu.
6	Dr. Molè Rudolf , pravi lic. učitelj	slovenščino	II., III. A, III. B IV. A, IV. B, V. A, V. B	23	Razrednik v IV. B razredu. Varuh učiteljske knjižnice.
7	Dr. Pestotnik Pavel , lic. učitelj	zemljepis in zgodovino	I., III. B, IV. A, IV. B, V. A, V. B	20	Varuh zemljepisne zbirke.
8	Sitsch Albert , stalni učitelj mestne višje dekl. šole, dodeljen mestn. dekl. liceju	risanje	II., III. A, III. B, IV. A, IV. B, V. A, V. B	19	Varuh risarske zbirke.
9	Wessner Marija , lic. učiteljica in nadzorovalna dama	matematiko	I., IV. A, V. A	8	Razrednica v V. A razredu.
10	Wirgler Marija , licejska učiteljica	nemščino matematiko prirodopis	I. III. A, III. B, IV. B, I., II., III. A, III. B	19	Razrednica v I. razredu. Varuhinja prirodopisne zbirke.
11	Karlin Davorina , namestna učiteljica	francoščino lepopis	III. AB, IV. AB I., II.	11	Razrednica v IV. A razredu. Varuhinja šolske knjižnice.
12	Kleč Frida , namestna učiteljica	zemljepis in zgodovino ročna dela	II., III. A I, II.	12	Razrednica v II. razredu.
13	Kralj Fran , namestni učitelj	slovenščino	I.	4	Vstopil 15. oktobra 1911.
14	Zalar Albina , namestna učiteljica	nemščino	III. A, III. B, IV. A, IV. B, V. A, V. A	20	Razrednica v III. A razredu.

Št.	Ime in značaj	Predmet	Razred	Štev. ted. ur	Pripomnje
2. Pomožno učiteljstvo.					
15	Gomilšek Marija, učiteljica v Mladiki	risanje	I.	3	
16	Dr. Krajec Otmar, mag. zdravstveni svetnik	somatologijo in higieno	V. A, V. B	4 (II. pol.)	
17	Zupančič Marija, predstojnica šivalnega zavoda	ročna dela	III. A, III. B	4	Varuhinja zbirke ročnih del.
b) Za neobvezne predmete.					
1	Dekleva Anton, c. kr. glasbeni učitelj	petje	I., II., III. AB	4	
2	Dr. Korun Valentin, c. kr. gimn. profesor	latinščino	III. tečaj	4	
3	Petek Irma, namestna lic. učiteljica	telovadbo slov. stenogr.	I., II., III. AB IV. A B IV. A B	12	Varuhinja telovadne zbirke.
4	Razinger Anton, mestni učitelj	petje	IV. A B, V. AB	4	
5	Tavčar Alojzij, c. kr. real. profesor	slov. stenogr.	V. A B	2	
6	Zupančič Marija, predst. šiv. zavoda	ročna dela	IV. A, IV. B, V. A B	6	Varuhinja zbirke ročnih del.
B. Učiteljstvo pedagoškega tečaja.					
1	Furlan Jakob, mestni učitelj	telovadbo	ped. tečaj	2	
2	Grošelj Marija, učiteljica v Mladiki	spec. metodiko, lepomis	„	2	
3	Dr. Grošelj Pavel	fiziko	„	2	
4	Dr. Ilešič Fran, c. kr. gimn. profesor	nemščino, slovenščino	„	4	
5	Macher Ivan	pririodopis	„	2	
6	Pajk Milan, c. kr. real. profesor	zemljepis in zgodovino	„	3	
7	Razinger Anton	petje	„	1	

Št.	Ime in značaj	Predmet	Razred	Štev. ted. ur	Pripomnje
8	Sitsch Albert	risanje	ped. tečaj	1	
9	Wessner Marija	matem., vzgojeslovje, hospitacije	„	6	Razrednica
10	Zupančič Marija	ročna dela	„	1	

Pedagogiški tečaj, ki je bil ustanovljen za absolventke mestne višje dekliške šole, prestane z letošnjim šolskim letom. S šolskim letom 1913/4 se pa otvori nov tak tečaj preustrojen z ozirom na absolventke mestnega dekliškega liceja.

C. Učiteljstvo trgovskega tečaja.

1	Bradač Fran, namestni gimn. učitelj	slovensko in nemško stenografijo	trg. tečaj	4	
2	Dr. Marn Rudolf, c. kr. fin. koncipist	menično in trg. pravo	„	2	
3	Sitsch Albert	korespondenco, računstvo, strojepis	„	8	Razrednik.
4	Trdina Fran, mag. knjigovodja	knjigovodstvo	„	5	

Šolski zdravnik: **Dr. Mavricij Rus.**

Hišnik in sluga: **Jože Omota.**

II. Učni načrt

mestnega dekliškega liceja.

(Odobren z razpisom c. kr. ministrstva za bogočastje in pouk z dne 19. julija 1907, št. 26.525.)

A. Obvezni predmeti.

I. Verouk.

Smoter: Znanje verskih in nraavnih resnic na podlagi katekizma in svetopisemskih zgodob. Poznavanje katoliške liturgike in njenega pomena za verskonravno življenje kristjanovo. Najznamenitejši prizori iz cerkvene zgodovine s posebnim ozirom na pokristjanjenje in krščanstvo pri slovanskih narodih. V višjih razredih sistematično obravnavanje verskih in nraavnih resnic na temelju razodetja božjega s posebnim ozirom na nekdanje in sedanje versko - nraavne zmote.

I. razred, 2 uri na teden. Katekizem (veliki). Zgodbe sv. pisma starega zakona.

II. razred, 2 uri na teden. Katekizem (veliki). Zgodbe sv. pisma novega zakona.

III. razred, 2 uri na teden. Liturgika. Ponavljanje katekizma, zlasti onih oddelkov, ki so v tesni zvezi z liturgiko.

IV. razred, 2 uri na teden. Zgodovina sv. katoliške Cerkve.

V. razred, 1 uro na teden. Katoliški verouk za višje razrede dekliških šol. I. del: Verske resnice.

VI. razred, 1 uro na teden. Katoliški verouk za višje razrede dekliških šol. II. del: Nraavni nauki.

II. Slovenščina.

Smoter: Spretna in slovnično pravilna raba slovenskega jezika v govoru in pismu. S primernih zgledov povzeto znanje karakteristike raznih oblik in vrst pesništva. Poznavanje najznamenitejših del slovenskega slovstva na podlagi prečitanih del v celoti ali vsaj v odlomkih. Pregled poglavitnih dob slovenskega slovstva, vpogled v življenje in delovanje najznamenitejših pisateljev. — Sposobnost čitati in tudi umeti lažje spise hrvaškega narečja.

II. razred, 3 ure na teden.

Čitanje kakor v I. razredu. Obnavljanje kakor v I. razredu z dalje segajočimi zahtevami. Razvezavanje pesniških pripovedek v nevezano besedo.

Slovnica: Ponovitev in izpopolnitev oblikoslovja zlasti natančneje razpravljanje glagola po njegovih vrstah. Natančneje obravnavanje prosto razširjenege in zloženega stavka na podlagi čitanja.

Pismene naloge kakor v II. polletju I. razreda. Obsežnejše obnovitve. Preobražanje prostih beril po navodilu, vaja v kratkih izpiskih iz obsežnejših sestavkov. Lažji popisi.

Predavanje kakor v I. razredu.

III. razred, 3 ure na teden.

Čitanje: kakor v II. razredu s stvarnimi in jezikovnimi, a zlasti tudi stilističnimi in estetskimi razlagami. Osnovni nauki metrike na podlagi prečitanih pesmi, kratki podatki o življenju in delih znamenitejših pisateljev, katerih sestavki so se prečitali.

Slovnica: Sistematično obdelovanje prosto razširjenega in zloženega stavka. Najglavnejša pravila besedotvorja.

Pismene naloge: Vežbanje v dispoziciji prečitanih daljših sestavkov, izdelovanje povedek na danih podatkih osnovanih. Popisi, orisi, primere. Vsak mesec premenjema ena šolska in ena domača naloga.

Predavanje kakor v prejšnjih razredih.

IV. razred, 3 ure na teden.

Čitanje epskega, lirskega in didaktičnega pesništva v vezani in nevezani besedi; na podlagi tega se podaje definicija imenovanih pesniških vrst, se dopolnjuje nauk o metriki ter dostavljajo glavne vrste tipov in figur. Nadaljujejo se življenjepisne črtice o pisateljih.

Pismene naloge: Dispozicije, orisi in prisposodbe. Opravilni spisi. Vsako polletje po šest, pretežno domačih nalog.

Predavanje primernih pesmi.

V. razred, 4 ure na teden.

Čitanje kakega dramatskega dela, na podlagi tega razlaga dramatskega pesništva in njegovih vrst. Razmerje slovenščine z drugimi slovanskimi jeziki. Kratak pregled slovenskega slovstva in glavnih mu zastopnikov do Prešerna. Vmes čitanje Vodnikovih, Gregorčičevih in Stritarjevih pesmi, izmed katerih se jih uči nekaj tudi na pamet. Čitanje kakega Jurčičevega dela.

Pismene naloge kakor v IV. razredu z dalje segajočimi zahtevami glede jezikovne in stilistične popolnosti.

Vaje v prostem predavanju o tvarini, ki se je pridobila iz prečitane slovnice ali iz drugih šolskih predmetov.

Vse to v treh urah na teden, po eno uro na teden se seznanjajo gojenke na podlagi lahkega berila z oblikami hrvaškega narečja.

VI. razred, 4 ure na teden.

Čitanje in slovnostvena zgodovina: Čitanje izbranih Prešernovih poezij, kar se jih ni že popreje čitalo v šolskih čitankah, izbranih pesmi in spisov Jenkovih, Levstikovih, Aškerčevih in še drugih novejših pesnikov in vsaj enega dela Kersnikovega. — Na podlagi tvarine, prečitane v teku šestih let, in na podlagi o priliki podanih životopisnih črtic se pregleda zgodovina slovenskega slovstva od Prešerna pa do najnovejše dobe s posebnim oziranjem na glavne zastopnike posameznih dob in deloma tudi z ozirom na sodobne reprezentante drugih slovanskih slovstev.

Pismene naloge kakor v V. razredu.

Vaje v prostem predavanju kakor v V. razredu.

Od 4 ur se porabita 2 na teden za čitanje in razlaganje primernih del hrvaškega slovstva.

Pripomnja. Poleg tega naj se posebno v višjih letnikih navajajo gojenke k zasebnemu čitanju, da se seznanijo tudi s takimi primernimi deli slovenskega slovstva, ki jih ni moči v šoli prečitati.

III. Nemščina.

Smoter: Slovnico pravilna in kolikor mogoče spretna raba nemškega jezika v govoru in pismu. Poznanje glavnih dob nemške slovnostvene zgodovine in najznamenitejših pisateljev in njih del po obliki in vsebini, v prvi vrsti na podlagi intenzivnega čitanja.

II. razred, 4 ure na teden.

Čitanje, obnavljanje in memoriranje razloženih sestavkov kakor v I. razredu.

Slovnica: Ponavljanje in dopolnjevanje pravilnega oblikoslovja, zlasti sistematično razpravljanje in vežbanje krepkih glagolov. Sistematično proučevanje glavnih pravopisnih pravil. Empirično obravnavanje prosto razširjenega in zloženega stavka.

Pismene naloge kakor v I. razredu, toda večinoma obnovljene povesti. Vsak mesec po ena šolska in ena domača naloga.

III. razred, 3 ure na teden.

Čitanje s stvarnimi in z jezikovnimi razlagami, zlasti tudi z ozirom na vsebino in obliko. Na podlagi pesniškega berila se razlagajo osnovni nauki metrike, po prečitavanju in razlagi primernih beril se podajajo kratke opazke o življenju in delovanju znamenitih pisateljev.

Slovnica: Bistvena pravila o besedotvorju. Sistematični pouk o prostem in zloženem stavku in njega delih.

Pismene naloge: Obnavljanje povesti, uporabljanje predelanih beril za samostojne povesti, opise in orise. Isto število nalog kakor v I. razredu.

Predavanje naučenih pesmi kakor v I. razredu.

IV. razred, 4 ure na teden.

Čitanje epskega, lirskega in didaktičnega pesništva po šolski čitanki. Na podlagi tega se razlaga bistvo raznih pesniških vrst, obenem se nadaljuje in dopolnjuje nauk o metriki in se dodajajo poglobilni tropi in figure. Nadaljujejo se slovstveno zgodovinske opazke.

Pismene naloge: Vaja v disponiranju daljših beril. Uporabljanje prečitanih sestavkov in iz drugih predmetov pridobljenega znanja za povesti, orise in prisposode. Premenjema pisma in navadnejši opravljeni spisi. Vsako polletje po 8 nalog.

Predavanje kakor v III. razredu.

V. razred, 4 ure na teden.

Čitanje in slovstvo: Na podlagi čitanke kratek pregled starejših dob nemškega slovstva. Čitanje primernih zgledov iz klasikov 18. stoletja (Klopstocka, Wielanda, Lessinga) in kake lažje drame, n. pr. „Minna von Barnhelm“ ali „Wilhelm Tell“, pri čemer se razloži bistvo drame.

Pismene naloge kakor v IV. razredu, večinoma na podlagi prečitane gradiva.

Predavanje kakor v prejšnjih razredih.

VI. razred, 3 ure na teden.

Čitanje in slovstvo: Izbor pesniških in leposlovnih beril po čitanki z življenjepisnimi in slovstvenozgodovinskimi obrisi iz klasične in poklasične dobe. Čitanje katere Schillerjeve drame, n. pr. „Jungfrau von Orleans“, „Maria Stuart“ in katerega Goethejevega dela kakor „Hermann und Dorothea“, „Egmont“ ali „Iphigenie auf Tauris“.

Pismene naloge kakor v V. razredu z dalje segajočimi zahtevami.

Predavanje kakor v prejšnjih razredih.

Pripomnja 1. Na slovnico se ozira od IV. razreda dalje le po potrebi pri čitanju in pri pismenih nalogah.

Pripomnja 2. V višjih razredih naj se čitajo vzporedno s šolskim čitanjem tudi zasebno primerni proizvodi pesniški zlasti novejšje dobe.

IV. Francoščina.

Učni smoter: Znanje slovničnega ustroja francoskega jezika, primerna spretnost v lahkejši konverzaciji in pisavi; na podlagi pripravno urejenega berila znanje o najodličnejših pisateljih francoskih.

III. razred, 4 ure na teden.

Slovnica in čitanje: Spoznavanje črk in nauk o čitanju. Oblikoslovje in najvažnejša pravila skladbe na podlagi beril primernih za slovnični pouk.

Vaja v govoru s pomočjo nazornega pouka, kakor tudi na podlagi dobro predelanih beril. Učenje takih beril na izust.

Pismene naloge: Po Božiču mesečno po ena šolska in ena domača naloga. Šolske naloge: diktati, francoski odgovori na francoska vprašanja. Domače naloge: slovnične naloge in francoski odgovori na francoska vprašanja.

IV. razred, 4 ure na teden.

Slovnica: Nadaljevanje oblikoslovja in spopolnitev skladbe.

Čitanje prozaičnih beril pripovedne in popisujoče vsebine.

Vaje v govoru na podlagi nazornega nauka in dobro predelanih beril. Memoriranje takih beril.

Šolske naloge (vsak mesec ena): diktati, francoski odgovori na francoska vprašanja.

Domače naloge (vsak mesec ena): slovnične naloge, kratke vsebine dobro predelanih beril.

V. razred, 4 ure na teden.

Slovnica: Ponavljanje oblikoslovja in spopolnitev skladbe, spojene s pripravnimi berili.

Čitanje dovršenih prozaičnih beril, kakor tudi lahkih pesniških in dramatiških odlomkov.

Vaje v govoru: Prilastitev potrebnega zaklada besedi in fraz na podlagi nazornega nauka. Memoriranje in prednašanje pesmi. Ustna reprodukcija prečitane proze v francoskem jeziku.

Književnost: Spoznavanje književne zgodovine na podlagi čitanja in učiteljevih podatkov.

Pismene naloge (vsak mesec po ena šolska in ena domača): Vsebine v šoli preloženih ali doma prečitanih odlomkov, prevajanja iz francoskega jezika v materinski jezik in obratno.

VI. razred, 4 ure na teden.

Slovnica: Poglobljanje, ponavljanje in dopolnjevanje slovničnega nauka posebno skladbe v zvezi s čitanjem in konverzacijo.

Čitanje vzorne proze in poezije; v vsakem polletju bodi prečitano najmanj eno celo posebno znamenito delo (zlasti iz dobe Ludvika XIV.).

Vaje v govoru v zvezi s čtivom in lastno izkušnjo. Prednašanje memoriranih pesmi in dramatiških scen.

Književnost: Spoznavanje razvoja francoske književnosti na podlagi čtiva s posebnim ozirom na zadnja tri stoletja.

Pismene naloge (vsak mesec po ena šolska in ena domača): Vsebine, pisma in proste naloge v danih in obdelanih temih.

Učni jezik je francoščina.

V. Laščina.

Učni smoter: Znanje slovničnega ustroja laškega jezika, primerna spretnost v lahkejši konverzaciji in pisavi; na podlagi pripravno urejenega berila znanje o najodličnejših laških pisateljih.

III. razred, 4 ure na teden.

Slovnica in čitanje: Vaje v čitanju. Oblikoslovje in najvažnejša pravila skladbe na podlagi beril, primernih za slovnični pouk.

Vaje v govoru s pomočjo nazornega nauka. Učenje dobro predelanih beril na izust.

Pismene naloge: Po Božiču mesečno po ena šolska in ena domača naloga. Naloge: diktati, laški odgovori na laška vprašanja in slovnične naloge.

IV. razred, 4 ure na teden.

Slovnica: Spopolnitev oblikoslovja in skladbe.

Čitanje lahkih, kratkih beril.

Vaje v govoru na podlagi nazornega nauka. Memoriranje dobro predelanih beril.

Naloge (vsak mesec po ena šolska in ena domača naloga): Diktati, laški odgovori na laška vprašanja, slovnične naloge, kratke vsebine dobro predelanih beril.

V. razred, 4 ure na teden.

Slovnica: Ponavljanje oblikoslovja in nadaljevanje skladbe.

Čitanje dovršenih prozaičnih beril, kakor tudi lahkih pesniških in dramatskih odlomkov.

Vaje v govoru: Prilastitev najpotrebnejših besedi in fraz na podlagi nazornega nauka. Memoriranje in prednašanje pesmi. Ustmena reprodukcija prečitane proze v laškem jeziku.

Književnost: Spoznavanje književne zgodovine na podlagi čitanja in učiteljevih podatkov.

Pismene naloge (vsak mesec po ena šolska in ena domača naloga): Kratke vsebine prečitanih odlomkov; prevajanje iz laščine v materinski jezik in obratno.

VI. razred, 4 ure na teden.

Slovnica: Dopolnitev slovničnega nauka posebne skladbe.

Čitanje vzorne proze in poezije; v vsakem polletju bodi prečitano najmanj eno celo posebno znamenito delo.

Vaje v govoru v zvezi s čtivom in lastno izkušnjo. Prednašanje memoriranih pesmi in dramatiških scen.

Književnost: Spoznavanje razvoja laške literature.

Naloge (vsak mesec po ena šolska in ena domača): Vsebine, pisma, proste naloge.

Učni jezik je laščina.

VI. Zemljepis in zgodovina.

Učni smoter pri zemljepisu. Splošno znanje zemeljskega površja po naravni obliki in kakovosti, po njegovem vplivu na človeško življenje, kulturo in zgodovino, kakor tudi po njegovi politični razdelitvi na podstavi jasnega razumevanja zemljevida. Natančno poznanje avstro-ogrške monarhije in dežel, ki so velikega pomena za svetovno trgovino in torej

tudi za trgovino naše domovine. Pri danih prilikah poznavanje osnovnih nauk iz astronomične geografije na podstavi neposrednega opazovanja in naziranja.

Učni smoter pri zgodovini. Pregledno znanje občne zgodovine, natančnejše znanje zgodovine avstro - ogrske monarhije s posebnim ozirom na kulturne razmere. Vzbujanje in podkrepljenje domovinskega čuta s popisovanjem važnih državnih dogodov in delovanja znamenitih oseb. Na vseh stopnjah opazovanje delovanja znamenitih žensk. Pri danih prilikah obravnavanje važnih dob iz kulturne zgodovine.

II. razred.

Zemljepis, 2 uri na teden. Razvijanje zemljepisnih osnovnih pojmov s pomočjo zemljevida in zemeljskega obla, pričenanje z avstro-ogrskim zemljepisom. Skupine avstro-ogrskih dežel, posebno Kranjska s sosednjimi deželami, po svojih naravnih in političnih oblikah s posebnim ozirom na deželne pridelke in gospodarske razmere.

Zgodovina, 2 uri na teden. Slike iz zgodovine in prosvete orientalskih narodov, posebnost Egiptčanov, Grkov in Rimljanov; slike iz občne in domače zgodovine.

III. razred.

Zemljepis, 2 uri na teden. Opis južno-, zahodno- in srednjeevropskih dežel s posebnim ozirom na poljedelstvo, obrtnost in trgovske razmere s sosednjimi deželami.

Zgodovina, 2 uri na teden. Najvažnejše iz zgodovine orientalskih narodov. Zgodovina Grkov in Rimljanov s posebnim ozirom na njih kulturo do preseljevanja narodov.

IV. razred.

Zemljepis, 2 uri na teden. Opis ostalih evropskih dežel s posebnim ozirom na prirodne in umetne izdelke, na trgovino in njo pospešujoča občila. Pregled fizikalnega in političnega zemljepisa Azije s posebnim ozirom na naselbine.

Zgodovina, 2 uri na teden. Občna zgodovina srednjega veka do Westfalskega mira s posebnim ozirom na ustanovitev in rast Vzhodne marke pod Babenberžani in Habsburžani in na razvoj habsburške skupne države.

V. razred.

Zemljepis, 1 ura na teden. Fizikalni in politični zemljepis Amerike, posebnost Zedinjenih držav, Afrike in Avstralije. Prekomorska trgovska in svetovna občila. Statistični podatki o blagu, ki se v največjih množinah po svetu prevaža.

Zgodovina, 2 uri na teden. Občna zgodovina novega veka od Westfalskega mira do Dunajskega kongresa s posebnim ozirom na slavno dobo vojskovanja s Turčijo in Francijo.

VI. razred.

Zemljepis, 1 ura na teden. Pregledna ponovitev občnega in avstro-ogrškega zemljepisa. Pregled poljedelstva in obrtnosti, trgovine in prometa po avstro-ogrskih deželah z ozirom in v primeri z ostalimi velikimi kulturnimi evropskimi državami.

Zgodovina, 3 ure na teden. Občna zgodovina novega veka od Dunajskega kongresa do sedanje dobe s posebnim ozirom na zgodovino avstro-ogrške monarhije Ustava in uprava monarhije s posebnim ozirom na avstrijsko državno polovico. Ponovitev občne zgodovine, posebej bolj težkih oddelkov grške in rimske zgodovine.

VII. Matematika.

Učni smoter: a) Aritmetika. Spretnost in zanesljivost v računanju z brezimenskimi in imenskimi celimi in ulomljenimi števili v obsegu štirih osnovnih računov ustno in pismeno.

Uporaba teh računov v razmerah družbenega življenja; v gospodinjstvu, hranilnih in zavarovalnih zadevah, oskrbovanju in upravljanju imetka.

b) **Geometrični nazorni nauk.** Znanje važnih svojstev in razmerij premočrtnih likov in kroga po metodično urejenem nazorovanju. Rešitev priprostitih konstrukcijskih nalog.

II. razred, 3 ure na teden.

- a) *Aritmetika:* Ponavljanja na nalogah, posebno računanja z ulomki. Pretvorba decimalnih ulomkov v navadne ulomke in obratno. Najvažnejše o razmerjih in sorazmerjih. Uporaba sorazmerij in sklepnih računov. Procentni račun od sto in njegova uporaba pri bolj navadnih računih.
- b) *Geometrični nazorni nauk:* Skladnost trikotnikov in mnogokotnikov. Najbolj važna svojstva kroga.

III. razred, 2 uri na teden.

- a) *Aritmetika:* Sestavljeni regeldetrijski računi. Okrajšano računanje z decimalnimi števili v najbolj enostavni obliki. Navadni obrestni računi. Razdelni računi. Povprečni računi. Najvažnejše o denarju in njega vrednosti.
- b) *Geometrični nazorni nauk:* Najbolj važna svojstva četrkotnikov in mnogokotnikov. Nekateri izreki o primerjavi, pretvorbi in delitvi geometričnih likov.

IV. razred, 3 ure na teden.

- a) *Aritmetika:* Štirje osnovni računi z običnimi števili z eno- in veččlenskimi izrazi in z ulomki. Kvadriranje monomov, binomov in dekadnih števil. Vaje v računanju s posebnimi števili s posebnim ozirom na geometrične račune (računanje ploskev).
- b) *Geometrični nazorni nauk:* Konstrukcija prereznih črt na stožcu na podlagi definicije. Najbolj važni izreki o podobnosti geometričnih tvorov. Ploščine premočrtnih likov.

V. razred, 2 uri na teden.

- a) *Aritmetika:* Kub in tretji koren dekadnih števil. Enačbe prve stopinje z eno ali več neznankami. Nadaljevanje vaj v računanju s posebnimi števili oziraje se na potrebe praktičnega življenja.
- b) *Geometrija:* Ponavljanje na nalogah o računanju ploščin. Medsebojna lega prem in ravnin. Najpotrebnejše o telesnih ogljih. Glavne vrste teles.

VI. razred, 3 ure na teden.

- a) *Aritmetika:* Ponavljanje na nalogah s posebnim ozirom na regeldetrijske, procentne in obrestne račune. Obrestno-obrestni računi. Nekoliko o vrednostnih papirjih. Najvažnejše o menicah in zavarovanju. Osnovni nauki o enostavnem trgovskem knjigovodstvu.
- b) *Geometrija:* Naloge bolj lahke vrste o računanju površine in telesnine teles. (Naloge naj se kolikor moč razrešujejo po načinu sklepovnega računanja.)
Pripomnja. Pri izberi snovi za računske naloge naj se vedno ozir jemlje na potrebe praktičnega življenja, posebno meščanskega gospodinjstva. Naloge z neverjetno visokimi števili ali neverjetno malimi ulomki naj sploh odpadejo.

VIII. Prirodoznanstvo.

Prirodopis.

Učni smoter: Poznavanje prirodnin, njihovih svojstev in razvitka ter vpliva med seboj in na človeka.

Vzbujanje čuvstva do prirode. Najvažnejše o ustroju in žitju človeškega telesa. Osnovni nauki o zdravstvu.

Prirodoslovje.

Učni smoter: Razumevanje najvažnejših pojavov v prirodi iz opazovanja in poizkusov in oziraje se vedno na dogodke, ki odgovarjajo prirodnim pojavom v vsakdanjem življenju.

II. razred, 2 uri na teden.*Prirodopis.*

Prvih 6 mesecev šolskega leta: Živalstvo, in sicer ptice, plazilci, krkonji in najvažnejše ribe.

Zadnje 4 mesece šolskega leta: Rastlinstvo, in sicer nadaljevanje v opisovanju in določevanju domačih cvetnih rastlin, oziraje se posebno na njih razmerje s človekom in njih važnost v prirodi.

Naše domače in najvažnejše inozemske kulturne rastline z ozirom na njih uporabo.

III. razred.*a) Prirodopis, 2 uri na teden.*

Prvih 6 mesecev šolskega leta: Živalstvo, in sicer najvažnejši nevretenčarji, posebno žuželke.

Sistematični pregled živalstva.

Nazorno pojasnjevanje osnovnih zakonov iz fiziologije in biologije, posebno pa razmer med posameznimi vrstami živali, med živalmi in rastlinami.

Zadnje 4 mesece šolskega leta: Rastlinstvo, in sicer najvažnejše brezcvetne rastline, posebno jedilne in strupene gobe. Nekoliko o geografski razprostiranosti rastlin in o gojitvi bolj znanih lepotnih cvetlic. Ob danih prilikah poučevanje o gojitvi cvetlic na prostem.

Naslanjaje se na predelano tvarino iz rastlinstva sistematična ureditev rastlin.

b) Fizika, 2 uri na teden.

Prostornost in neprodornost. Gibanje in njega znaki. Vztrajnost. Sila. Učinki molekularnih sil. Skupnost. Težnost. Teža. Zračni tlak.

Nauk o toploti: Toplotni občutki. Stopinje toplotnosti in množina toplote. Prevod toplote. Izprememba prostornine (termometer) in skupnosti po toploti. Najbolj enostavni pojavi o žarjenju toplote. Izvori toplote, kuriva (kurilna vrednost).

IV. razred, 3 ure na teden.*Kemija in mineralogija.*

Osnovni nauki iz kemije, pojasnjeni na preprostih prenosovah. Pregledno znanje najvažnejših prvin in njih bolj razširjenih spojin, v kolikor se te potrebujejo v vsakdanjem življenju ali industriji.

Živila in njih kemična sestava. Sladkor. Kipenje. Alkohol. Celuloza. Izprememba živil pri kuhanju. Pečenje kruha. Izdelovanje sirovega masla in sira. Ohranitev živil. Kako se spoznajo ponarejena živila. Tolšče, mila in svetilne tvarine.

Pri danih prilikah se opisujejo bolj važne rudnine po svoji vnanjosti, dobivanju in uporabi.

V. razred.*a) Prirodopis, 2 uri na teden.*

Osnovni nauki iz geologije: Kratek opis posameznih delov zemlje in njih vzajemna zveza. Višave in nižave zemeljskega površja. Najvažnejše hribine; stvorbe gorovja. Nekoliko o zgodovini razvoja zemlje in njenih organizmov.

Osnovni nauki iz somatologije in zdravstva: Bistveni deli človeškega telesa in delovanje njegovih organov. O životnih potrebah človeka s posebnim naglašanjem fiziološkega pomena hranil. Pouk, kako treba naravno živeti in telo gojiti. Nekoliko o postrežbi bolnikom, o prvi pomoči v nezgodah in kako se čuvati pred nalezljivimi boleznimi.

b) Fizika, 2 uri na teden.

Nauk o mehaniki: Glavne vrste gibanja. Prosti pad. Merjenje sil. Krivočrtno gibanje (sredobeznost). Sestavljanje in razstavljanje istovrstnih gibanj. Metno gibanje. Sestavljanje in razstavljanje sil s skupnim prijemališčem in v isto mero vzporednih sil. Težišče. Vrste ravnotežja. Nihalo in njega lahko umljive uporabe. Navor, kolo na vretenu, škripec, strmina in najvažnejše uporabe teh strojev.

Ob priliki naj se kratko pojasni navidezno gibanje solnca, gibanje zemlje in razlika med dnevnimi in letnimi časi v krajih različne zemljepisne širine in dolžine.

Značilna svojstva kapljivo tekočih teles. Hidrostatični tlak. Občujoče posode. Arhimedov zakon. Plavanje, princip gostomera z lestvico.

Značilna svojstva plinastih teles. Torricellijev poizkus, barometer. Vetrovi. Nekatere uporabe delovanja zračnega tlaka. Zračna sesalka. Princip parnega stroja.

Akustika: Kako nastane in se širi zvok, na podlagi poizkusov. Jakost in višina tonov. Lestvica tonov. Sozvočenje; resonanca. Strune. Zveneče vilice. Piščali. Človeško glasilo in uho. Hitrost in odboj zvoka (jek, odmev).

VI. razred, 2 uri na teden.

Magnetizem: Naravni in umetni magneti. Magnetni poli in njih vzajemno delovanje. Magnetenje po razdelbi. Zemeljski magnetizem. Kompas.

Elektrika: Električnost. Prevod elektrike. Oboji vrsti električnosti. Elektroskop. Sedež elektrike. Elektrizovanje po razdelbi. Učinek elektrike na osten. Električni kolovrat. Leydenska steklenica. Učinki elektrike. Nevihta, strelvod. Kako je ravnati ob hudi uri. Bliskavica.

Galvanski člen, galvanska baterija, galvanski tok. Toplotni in svetlobni učinki galvanskega toka; o kemičnih učinkih galvanskega toka le to, kar se potrebuje v razlago polarizacije in galvanoplastike. Princip akumulatorjev. Magnetni učinki galvanskega toka. (Uporaba: električni zvonec, Morsejev pisalni stroj). Temeljni poskusi o voltovskem in magnetnem navodu. Telefon, mikrofon. Dinamoelektrični princip. Najvažnejše o prenašanju električnih sil.

Optika: Izvori svetlobe. Premočno širjenje svetlobe; senca. Lunine premembe, mrki. Odboj svetlobe; zrcala. Lom svetlobe; prehod svetlobe skozi prizmo. Slike, ki jih dajejo leče. Razmet barv. Oko; pogoji jasne in razločnega vida. Fotografični aparat. Mikroskop in daljnogled v najpriprostejši sestavi.

Pripomnja. Pouk o fiziki naj se vrši, kjer le mogoče na podlagi poizkusov. Računska izvajanja naj se, razven pri reševanju nalog, vrše le v izvanrednih slučajih.

IX. Prostorčno risanje.

Učni smoter: Gojitev lepočutja s študijem ornamentalnih in prostih naravnih oblik. Spretnost v upodabljanju rastlinskih motivov in njih uporaba za dekoracije vobče, zlasti pa za ženska ročna dela. Risanje telesnih predmetov po načelih perspektive. Risanje človeškega obraza.

Učenke je vzpodbujati, da skicirajo pokrajine.

II. razred, 3 ure na teden.

Prosto perspektivno risanje po elementarnih modelih in njih kombinacijah v skupine. Risanje po naravnih listih in cvetih, ki jih je smatrati za ploskvene tvore.

III. razred, 2 uri na teden.

Risanje raznih domačih uporabnih predmetov in priprostih stavbinskih objektov po modelih. Preproste študije rastlin po naravi in prvi poizkusi njih uporabe za oblike po okraskih.

IV. razred, 3 ure na teden.

Risanje priprostih skupin modelov, ki so sestavljene iz uporabnih predmetov in iz naturalij. Risanje in slikanje po živih rastlinah, sadovih i. t. d. in njih uporaba za ornament.

V. razred, 3 ure na teden.

Razlaganje sestave in proporcije človeške glave in obraza, kakor tudi najvažnejših proporcij človeškega telesa z dotičnimi risarskimi vajami po predlogah in po modelih.

Nadaljevanje študij rastlin in njih uporaba.

Nadaljnje vaje o risanju in slikanju po predmetih.

VI. razred, 3 ure na teden.

Nadaljevanje študij po figuralnih predlogah in modelih.

Nadaljevanje študij rastlin in njih uporaba.

Priproste pokrajinske študije po vzornih predlogah, oziroma po naravi.

Pri študiju rastlin naj opozori učitelj tudi na njih uporabo v historičnem ornametu in pokaže naj tudi dotični material, na katerem se to opaža.

Skicirke naj se priporočajo že od III. razreda dalje.

Pripomnja. Ni zahtevati, da bi se morale geometrične rizbe izdelati na čisto. Preračunavanje ploščin v IV. razredu in stereometrični pouk v V. razredu naj se spoji s poukom aritmetike.

X. Lepopis.

Smoter: Gojenke naj si prisvoje razločen, prijeten in spreten rokopis ter pisave, ki so navadne v vsakdanjem življenju.

II. razred, 1 ura na teden.

Latinska in nemška navažna pisava se vadita nadalje s posebnim ozirom na urnost; pri tem pa je vedno paziti na zanesljivost, značaj in lepoto pisave.

Okrogla pisava se nadaljuje.

XI. Vzgojeslovje.

Učni smoter: Gojenke naj se pregledno seznanijo z razvojem človeških duševnih in telisnih sil in s sredstvi za njihovo izobraževanje.

VI. razred, 2 uri na teden.

O razvoju in izobraževanju intelektualnih sil, srca in volje na psihološki podlagi. O vzgojnih smotrih, sredstvih, načelih in vzgojni metodi.

Čitanje vzornih odstavkov tičočih se prve in druge vzgojne dobe, izbranih iz spisov pripoznanih pedagoških pisateljev.

Obiskovanje raznih vzgojevališč in dobredelnih zavodov.

XI. Ženska ročna dela.

Smoter: Ta pouk naj daje gojenkam potrebne pomočke da oskrbujejo ženska ročna dela, ki so navadna v domačem življenju; izobrazuje naj jim estetični okus.

II. razred, 2 uri na teden.

Mreženje in prešivanje mreže. Zaznamovanje.

Šivanje: vzorčnica z različnimi vbodi in šivi. Krpanje in vkrpanje perila.

III. razred, 2 uri na teden.

Šivanje (na roko): spodnje krilo, ženske hlače, ženska švicarska srajca. Krpanje in vkrpanje perila.

* * *

Koncem šolskega leta je izdalo c. kr. naučno ministrstvo z razpisom z dne 14. junija 1912, številka 27.344 normalni štaturin normalni učni načrt za dekliške liceje. Po tem štaturu je telovadba obvezna ter naj se kot taka čim prej splošno uvede.

Normalni štatur stopi v veljavo s šolskim letom 1912/13, novi učni načrt pa polagoma pričeni jeseni s I. razredom. Glavna didaktična načela omenjenega učnega načrta naj se pa uvedejo po možnosti takoj v vseh razredih.

Pregled

učnih predmetov in tedenskih učnih ur.

Predmeti	Mestni dekliški licej						Vsota
	I.	II.	III.*	IV.	V.	VI.	
Verouk	2	2	2	2	1	1	10
Slovenščina	4	3	3	3	4	4	21
Nemščina	5	4	3	4	4	3	23
Francoščina ali	—	—	4	4	4	4	16
Laščina	—	—	4	4	4	4	16
Zgodovina	2	2	2	2	2	3	13
Zemljepis	2	2	2	2	1	1	10
Matematika	3	3	2	3	2	3	16
Fizika	—	—	2	3	2	2	17
Prirodopis	2	2	2		2	—	
Risanje	3	3	2	3	3	3	17
Lepopis	1	1	—	—	—	—	2
Vzgojeslovje	—	—	—	—	—	2	2
Ženska ročna dela	—	2	2	—	—	—	4
Telovadba	2	—	—	—	—	—	2
Skupaj . . .	26	24	26	26	25	26	153

Pri vstopu v dekliški licej imajo starši, oziroma njih namestniki, izjaviti, kateri izmed jezikov — francoščina ali laščina — bode za dotično gojenko obvezen predmet. Dotični jezik ostane za gojenko obvezen vso učno dobo.

Neobvezni predmeti na dekliškem liceju:

1. Petje, telovadba, ženska ročna dela za I., IV.—VI. razred, gospodinjstvo za gojenke VI. razreda, srenografija za gojenke IV.—VI. razreda in latinščina za gojenke III.—VI. razreda.

III. Učne knjige,

ki bodo služile pouku v obveznih predmetih v šolskem letu 1912/13.

I. razred.

- Veliki katekizem ali krščanski nauk.
 Volc — Velike zgodbe sv. pisma stare in nove zaveze.
 Sket-Janežič — Slovenska slovnica za srednje šole; 10. natis.
 Sket-Wester — Slovenska čitanka za I. razred dekliškega liceja.
 Tumlriz — Deutsche Sprachlehre für Mittelschulen; 4. natis.
 Štritof — Deutsches Lesebuch für die I. und II. Klasse gemischtsprachiger Mittelschulen; 3. natis.
 Mayer-Kaspret — Zgodovina starega veka za nižje razrede srednjih šol; 2. natis.
 Pajk — Zemljepis za srednje šole; I. del.
 Kozenn — Geographischer Atlas für Mittelschulen; 42. natis.
 Matek-Peterlin — Aritmetika za nižjo stopnjo srednjih šol.
 Mazi — Geometrijski nazorni nauk za I. razred srednjih šol.
 Macher — Prirodopis živalstva za nižje razrede srednjih šol.
 Macher — Prirodopis rastlinstva za nižje razrede srednjih šol.

II. razred.

- Veliki katekizem ali krščanski nauk.
 Volc — Zgodbe sv. pisma stare in nove zaveze.
 Sket-Janežič — Slovenska slovnica za srednje šole; 9. natis.
 Sket-Wester — Slovenska čitanka; II. del; 3 natis.
 Tumlriz — Deutsche Sprachlehre f. Mittelschulen; 4. natis.
 Štritof — Deutsches Lesebuch f. die I. und II. Klasse gemischtsprachiger Mittelschulen; 3. natis.
 Mayer-Kaspret — Zgodovina starega veka za nižje razrede srednjih šol; 2. natis.
 Putzger — Historischer Schulatlas; 32. natis.
 Orožen — Zemljepis avstro-ogrské države (domoznanstvo).
 Kozenn — Geographischer Atlas f. Mittelschulen; 42. natis.
 Matek-Peterlin — Aritmetika za nižjo stopnjo srednjih šol.
 Mazi — Geometrija za II. razred srednjih šol.
 Macher — Prirodopis živalstva za nižje razrede srednjih šol.
 Macher — Prirodopis rastlinstva za nižje razrede srednjih šol.

III. razred.

- Veliki katekizem ali krščanski nauk.
 Stroj — Liturgika.
 Sket-Janežič — Slovenska slovnica za srednje šole; 9. natis.
 Sket — Slovenska čitanka; III. del; 2. natis.
 Tumlriz — Deutsche Sprachlehre f. Mittelschulen; 4. natis.
 Štritof — Deutsches Lesebuch f. die III. Klasse gemichtsprachiger Mittelschulen; 2. natis.
 Juvančič — Učna knjiga francoskega jezika za srednje šole; I. del.
 Boerner-Lovera-Ive — Lehr- und Lesebuch der italienischen Sprache.

- Zgodovina — Se naznani pozneje.
 Putzger — Historischer Schulatlas; 31. natis.
 Zemljepis — Se naznani pozneje.
 Kozenn — Geographischer Atlas f. Mittelschulen; 42. natis.
 Matek-Peterlin — Aritmetika za nižjo stopnjo srednjih šol.
 Matek — Geometrija za nižje gimnazije; II. del.
 Macher — Prirodopis živalstva za nižje razrede srednjih šol.
 Macher — Prirodopis rastlinstva za nižje razrede srednjih šol.
 Senekovič — Fizika za nižje razrede srednjih šol; 3. natis.

IV. razred.

- Kržič — Zgodovina sv. katoliške cerkve za srednje šole.
 Sket-Janežič — Slovenska slovnica za srednje šole; 9. natis.
 Sket — Slovenska čitanka za V. in VI. razred srednjih šol; 3. natis.
 Tumlirz — Deutsche Sprachlehre f. Mittelschulen; 3. natis.
 Streinz — Deutsches Lesebuch f. Mädchen-Lyzeen; IV. del.
 Juvančič — Učna knjiga francoskega jezika za srednje šole; II. del.
 Boerner-Lovera-Ive — Lehr- und Lesebuch der italienischen Sprache.
 Zgodovina — Se naznani pozneje.
 Putzger — Historischer Schulatlas; 31. natis.
 Bežek — Zemljepis za nižje razrede srednjih šol; 2. natis.
 Kozenn — Geographischer Atlas f. Mittelschulen; 41. natis.
 Lavtar-Močnikova knjiga posebne in obče aritmetike za učiteljišča.
 Matek — Geometrija za nižje gimnazije; II. del.
 Baebler — Kemija in mineralogija za IV. razred realk.

V. razred.

- Svetina — Katoliški verouk za realko in dekliški licej; I. knjiga.
 Sket-Janežič — Slovenska slovnica za srednje šole; 9. natis.
 Sket — Slovenska čitanka za VII. in VIII. razred srednjih šol; 2. natis.
 Petračić-Zagoda — Hrvatska čitanka I., 5. natis.
 Tumlirz — Deutsche Sprachlehre f. Mittelschulen; 2. natis.
 Samhaber — Deutsches Lesebuch f. Mädchen-Lyzeen; V. del.
 Weitzenböck — Lehrbuch der französischen Sprache f. Mädchen-Lyzeen;
 II. del. A. Uebungsbuch.
 Mussafia — Italienische Sprachlehre in Regeln und Beispielen.
 Zgodovina — Se naznani pozneje.
 Putzger — Historischer Schulatlas; 31. natis.
 Bežek — Zemljepis za nižje razrede srednjih šol; 2. natis.
 Kozenn — Geographischer Atlas f. Mittelschulen; 41. natis.
 Lavtar-Močnikova knjiga posebne in obče aritmetike za učiteljišča.
 Matek — Geometrija za nižje gimnazije; II. del.
 Macher — Prirodopis za meščanske šole; II. stopnja. (Človek in njegovo zdravje).
 Senekovič — Fizika za nižje razrede srednjih šol; 2. natis.

VI. razred.

- Pečjak — Katoliški verouk za višje razrede srednjih šol; III. knjiga.
 Sket-Janežič — Slovenska slovnica za srednje šole; 9. natis.
 Sket — Slovenska čitanka za VII. in VIII. razred srednjih šol; 2. natis.

- Petračić-Zagoda — Hrvatska čitanka, I., 5. natis.
 Tumlriz — Deutsche Sprachlehre f. Mittelschulen; 2. natis.
 Samhaber — Deutsches Lesebuch f. Mädchen-Lyzeen, VI.
 Weitzenböck — Lehrbuch der franz. Sprache f. Mädchen-Lyzeen, II. A
 Uebungsbuch.
 Mussafia — Italienische Sprachlehre in Regeln und Beispielen.
 Bežek — Zemljepis za nižje razrede srednjih šol; 2. natis.
 Kozenn — Geographischer Atlas f. Mittelschulen; 41. natis.
 Zgodovina — Se naznani pozneje.
 Putzger — Historischer Schulatlas; 31. natis.
 Močnik-Behacker — Aritmetika za učiteljišča.
 Matek — Geometrija za nižje gimnazije; II. del.
 Senekovič — Fizika za nižje razrede srednjih šol; 2. natis.

Učne knjige za latinščino.

IV. tečaj.

- Tominšek — Latinska slovnica.
 Endt-Kucsko — Auswahl aus Livius.
 Nohl-Cicero — Reden gegen Catilina; 3. natis.
 Hoffmann — X. Virgilio Maronis Aeneidos epitome; 5. natis.

IV. Naloge.

a) Slovenski sestavki.

IV. A razred.

Domače naloge:

1. a) Lep dan zadnjih počitnic. — b) Na letovišču. — 2. Življenje na gradu mlade Zore. (Po narodni pesmi »Mlada Zora«). — 3. Črtomirov govor (»Krst pri Savici«). — 4. Martin Krpan (Opis značaja). — 5. Prost tema. — 6. »Ta ni možak, ta ni za rabo, — kdor videl tujih ni ljudi«. Fr. Levstik. — 7. Prešernovi nasprotniki. (Po »Novi pisariji«). — 8. Iz malega raste veliko.

Šolske naloge:

1. Jesenski izprehod. — 2. Ubežni kralj. (Vsebina). — 3. Posebnosti Martina Spaka. (Jos. Jurčič, Deseti brat.) — 4. Oljka, podoba miru.

IV. B razred.

Domače naloge:

1. Snegulčica. (Razširjena pravljica po Župančičevi »Snegulčici«). — 2. Asan - Aginica sreča svoje otroke. (Prizor iz narodne pesmi »Asan-Aginica«). — 3. Ptice po zimi. — 4. Krst pri Savici. (Vsebina po časovnem redu). — 5. Prost tema. — 6. Prizor iz »Oljke«. — 7. Nazori Prešernovih nasprotnikov po »Novi pisariji«. — 8. Iz malega raste veliko.

Šolske naloge:

1. Gozd v jeseni. — 2. Črtomir ob Bohinjskem jezeru. — 3. Lovre Kvas se seznani z Martinom Spakom. (Jos. Jurčič, Deseti brat.) — 4. Moč pesmi. Po Funtkovi odi »Pesem o pesmi«.

V. A razred.**Domače naloge:**

1. Naravne krasote kranjske dežele. — 2. Na primer, če svoja pota greš — in podlost svetohlinko — pod šaro srečaš krinko, — spoštljivo snemi klobuk pred njo, — če hočeš, da ti dobro bo. (O. Župančič). — 3. Kaj se mi je nekoč sanjalo. — 4. Življenje dan je hitro končujoč, — poln straha, poln nadej in poln nemira, — ko širo no morje gnano od zefira. — 5. V zrakoplovu. — 6. Prost tema. — 7. Lepa knjiga — najlepša zabava. — 8. Nič ni hujšega na sveti — kakor kletev je dekliške duše! — (A. Funtek, Godec.)

Šolske naloge:

1. a) Metulj kot simbol. — b) Plat zvona. — 2. a) Antonijev govor. (Shakespeare, Julij Cezar). — b) Mehkó, plemenito nam bodi srcé, — a volje bodimo močne in krepke. (Simon Gregorčič). — 3. V gledališču. — 4. Lear in Kent. (Kralj Lear, I. 1.).

V. B razred.**Domače naloge:**

1. a) Lepa naša domovina. — b) Katero počitniško berilo mi je najbolj ugajalo in zakaj? — 2. Življenje je boj. — 3. a) Slava? — Prazna pena! (Jos. Stritar). — b) Lepo je, da govori — navdušeno za dom in poje, še lepše pa se mi zdi, — če zanj gre vsak na delo svoje. (J. Stritar). — 4. Rad sodi svet le po zunanjem. — 5. Prost tema. — 6. Ženski poklici. — 7. Kako vpliva narava na človeka. — 8. Nehvaležnost je plačilo sveta. (Primer iz zgodovine).

Šolske naloge:

1. Popolnitev hodi naj edini vzor. (Drag. Kette). — 2. Mark Brut. (Opis značaja). — 3. Nazori starca v Kozarčevi črtici »Tri dana kod sina«. — 4. Lear in Kordelija. (Kralj Lear, I. 1.).

Prostigovori:**V. A razred.**

Nikolaj Gogol, Taras Buljba, (Vera Kessler). — Josip Murn-Aleksandrov. (M. Aumann). — Ivan Grohar, (M. Zamida). — Naše narodne povesti, pesmi in bajke. (Vera Kessler). — Humanizem in renesansa. (Ballogh). — O grški drami. (Vrtovšek). — En dan na dvoru kralja Sardanapala. (Cerk). — O ženski telovadbi. (Suša). — Ivan Čankar. (Vera Kessler). — Časa opojnosti. (Guzelj). — O Rusih in Poljakih. (Stenovic). — Egipčanska umetnost. (Simčič). — Janez Trdina. (Hudovernik). — Dragotin Kette. (Sedlak). — Janko Kersnik (Debevec). — O prihodu in naselitvi Slovencev. (Sever). — Vzroki propada rimske države. (Hribar). — O notranjem propadu poljske države. (Flis). — Protestantizem, Primož Trubar in slovensko ljudstvo. (Rohrmann). — Adam Mickiewicz. (Josin). — Življenje naših pradedov. (Praprotnik). — Arnold Böcklin. (Naglas). — O Nikolaju Šubiću Zrinjskem. (Petrovčič). — Taras Ševčenko. (Kobal). — Kranjska v rimski dobi. (Perušek). — Moderna slovenska lirika. (Koch). — Jos. Jurčič. (Macher). — Upor gorenjskih kmetov v 17. in 18. stoletju. (Munda). — Josip Stritar. (Mally). — Mihael Jurjevič Lermontov. (Slava Kessler). — O razvoju narodnih noš. (Knez).

V. B razred.

Simon Gregorčič. (Kozelj). — Naš kmet. (Pintar). — Kettejevi soneti. (Žlindra). — Viljem Shakespeare. (Bolè). — Ženski poklici. (Silvester). — Prekmurški Slovenci. (Wiesmayer). — O Rusih in Poljakih. (Budna). — Primož Trubar in njegova doba. (Vodišek). — Francoska revolucija. (Černič). — Janko Kersnik. (Vik). — Grški naturalizem. (Goropevšek). — Josip Jurčič. (Keržan). — Sofisti. (Vidmar). — Ljubljanski potres. (Švigelj). — Postanek godbe in njen učinek na ljudi in živali. (Kleinmayer). — Lev N. Tolstoj. (Sevčik). — O Župančičevih epigramih. (Komotar). — Henrik Ibsen. (Sajovic). — Dragotin Kette. (Lapajne). — Evgenij Onjegin. (Robnik). — Nekoliko o razvoju šolstva. (Podjed). — Fran Palacký. (Malavrh). — O renesansi. (Mayr). — Julij Cezar. (Močnik).

Prečitana dela:

IV. A in IV. B razred.

Josip Jurčič, Deseti brat. — Josip Jurčič, Lepa Vida (privatno).

V. A in V. B razred.

V. Shakespeare, Julij Cezar. — V. Shakespeare, Kralj Lear (deloma privatno). — Ivan Cankar, Križ na gori.

b) Nemški sestavki.**IV. A razred.**

Domačena loge:

1. a) Siegfrieds Tod; b) Der Herbst im Walde. — 2. Gevatter Tod. — 3. a) Die Freuden des Winters; b) Turnen und Tanzen. — 4. Der Meisterschuss (Aus »Otto der Schütz«). — 5. a) Der Gedankengang in Lenaus »Polenflüchtling«; b) Ostergebräuche in meinem heimatlichen Orte. — 6. a) Der alte Tamm; b) Warum mir die Mutter Tamm gefällt. — 7. Ferienpläne.

Šolske naloge:

1. Der Gedankengang in »Habsburgs Mauern«. — 2. a) Kriemhildens Charakter; b) Man muss das Eisen schmieden, solange es warm ist. — 3. Die Umbildung der Hegelingsage auf deutschem Boden. — 4. a) Ein Ausflug in die Umgebung unserer Stadt. (Briefform); b) Wenn es läutet (Situationsbild). — 5. Auf dem Bahnhofe. — 6. Auf welche Weise überlistete der Fuchs den Hahn? (Aus »Reineke Fuchs«). — 7. a) Ritter Olufs letzter Ritt. (Mit Zugrundelegung von Herders Ballade »Erlkönigs Tochter«); b) »Erlkönigs Tochter« von Herder und »Erlkönig« von Goethe (Ein Vergleich).

Proste deklamacije.

IV. B razred.

Domačena loge:

1. Die Befreiung des Prometheus. — 2. Ankunft der Burgunden im Hunnenlande. — 3. Gedankengang in Goethes »Legende vom Hufeisen«. — 4. a) Harter Winter, streng und rauch, Winter, sei willkommen! Nimmst du viel, so gibst du auch. Das heisst nichts genommen. (Grillparzer); b) Welche Bücher lese ich gerne? c) Welche Sehenswürdigkeiten würde

ich meiner Freundin, die auf einen Tag nach Laibach kommt, zeigen? — 5. a) Lust und Lieb zu einem Ding machet alle Müh' gering. b) Der Meisterschuss (Aus »Otto der Schütz«). — 6. a) Die Not als der beste Prüfstein der wahren Freundschaft; b) Eine Szene aus Goethes »Reineke Fuchs«. — 7. Die Geburtstagsfeier im Schulhause zu Stolp. (Aus dem »70. Geburtstag«). — 8. Die Schönheit des Sommermorgens auf dem Lande.

Solskenaloge:

1. a) Kriemhild im I. Theile des Nibelungenliedes; b) Ein Herbstbild. — 2. a) Jeder ist seines Glückes Schmied; b) Das Nibelungenlied. — 3. Die Hegelingen in der nordischen Fassung der Sage. — 4. Strassenleben in der Stadt. — 5. Die Leiden eines Schiffbrüchigen auf einer einsamen Felseninsel. (Nach »Salas y Gomez«). — 6. Auf Grund der durchgenommenen Balladen ist diese Dichtungsart zu erklären. — 7. Zeit ist Gold. (Gedanken am Schluss des Schuljahres).

Proste deklamacije.

V. A razred.

Domačenaloge:

1. a) Vergessen eine Schwäche, ein Laster, eine Tugend; b) Parzivals innerer Entwicklungsgang. — 2. a) Der Humanismus; b) Das Buch und der Leser. — 3. a) Glücklich der Mensch, der fremde Grösse fühlt, und sie durch Liebe macht zu seiner eigenen. (Grillparzer); b) Das schlimmste Glied, das Menschen tragen, ist die Zunge, hör ich sagen. (Freidank); c) Dämmerung. — 4. Meine Lieblingsgestalt aus der Weltgeschichte. — 5. Ein Charakterbild. — 6. a) Not ist die Wage, die des Freundes Wert erklärt, Not ist der Prüfstein auch von deinem eignen Wert; b) Die Natur eine Quelle des Vergnügens, der Belehrung und Erhebung. — 7. Nichtstun ist halber Tod und Leben äussert sich nur in der Tätigkeit.

Solskenaloge:

1. a) Gudruns Schicksal und Befreiung; b) Die Gralsburg. — 2. a) »Ich soll« klingt manchmal hart auf Erden, doch ffügst du nur »ich muss« daran, so wird gar bald »ich will« draus werden und freudig fühlst du bald »ich kann«; b) Die Anfänge des deutschen Dramas. — 3. Die Weihnachtsfeier. — 4. Fischarts Bearbeitungen Rabelais'. — 5. Die Hoffnung. — 6. Der Kampf gegen das Alamodewesen in der deutschen Literatur des 17. Jahrhunderts. — 7. Wie würde ich mir mein Zimmer einrichten? — 8. a) Gottscheds literarischer Kampf mit den Schweizern; b) Was erfahren wir über Tellheim im I. Aufzug von Lessings »Minna von Barnhelm«.

Govori:

Andreas Hofer und seine Zeitgenossen. (Aumann); — Frensens: Sandgräfin. (Ballogh); — Das Raubrittertum. (Cerk); — Robert Hammerling. (Debec); — Frédéric Chopin. (Flis); — Musik und Volkslied in Krain. (Guzelj); Das Lied als Volks- und Kunsteigentum. (Hribar); — Čajkovskij. (Hudovernik); — Franz Schubert. (Josin); — Eduard Douwes Dekker = Multatuli. (Kessler Slava); — Detlew von Liliencron. (Kessler Vera); — Eskimos. (Knez); — 1. Japanisches Frauenleben. — 2. Chinesische Hochzeitsgebräuche. (Kobal); — Grillparzer. (Koch); — Deutsche Haus- und Kindermärchen der Brüder Grimm. (Kosmač); —

Mendelssohn - Bartholdy. (Macher); — 1. Schillers Biographie. — 2. Shakespeare. (Mally); — Fortpflanzung der Pflanzen. (Mandelj); — 1. Herder. — 2. Über die Entstehung des Kinematographen. (Munda); — 1. R. Wagner. — 2. Lessing. (Naglas); — Goethes: »Wanderer«. (Okorn); — 1. Prosa des 17. Jahrh. — 2. Grillparzer. (Perušek); — Lenau. (Petrovčič); — Schiller in Volkstädte und Rudolstadt. (Praprotnik); — Napoleon Bonaparte. (Rohrmann); — Heinrich Heine. (Sedlak); — 1. Zeitgenossen der Klassiker. — 2. Das japanische Theater. (Sever); — 1. Herder. — 2. Die Bartholomäusnacht. (Simčič); — Der moderne Frauenroman. (Stenovic); — Henrik Ibsen. (Suša); — Sitten und Gebräuche im Lande der Kirschblüten. (Vrtovšek); — 1. Franz Liszt. — 2. Napoleon Bonaparte. (Zamida).

V. B razred.

Domačena loge:

1. Die Bedeutung des Walthariliedes. — 2. a) Herr Walther von der Vogelweide, Wer des vergäss', der tät mir leide; — b) Vergessen eine Schwäche, ein Laster, eine Tugend. — 3. Was der Tag mir zuträgt. — 4. a) An der Sprache erkennt man den Menschen; b) Gute Bücher sind gute Freunde. — 5. a) Die Wurzel der Bildung ist bitter, aber ihre Frucht ist süß; b) Liebe dein Vaterland und verachte nicht das Fremde. — 6. a) Die Macht des Gesanges; b) Im Glück nicht vermessen, im Unglück nicht verzagt. — 7. a) Welchen Sport würde ich am liebsten betreiben? b) Geld ist ein guter Diener, aber ein böser Herr. — 8. Die Charaktere der Hauptpersonen in Lessings »Minna von Barnhelm«.

Šolske naloge:

1. Die Treue, der leitende Gedanke des deutschen Epos. — 2. Welche Richtungen leiten die Reformation ein. — 3. Luthers Bibelübersetzung. — 4. Der Roman des 17. Jahrhunderts. — 5. a) Ein Bild; b) Robinsonaden. — 6. a) Die englischen Komödianten; b) Mein Heimatsort im Frühlingsschmuck. — 7. a) Hyon und Scherasmin in Zauberwalde; b) Bedeutung Klopstocks. — 8. Wielands Romane.

Govori:

Wallenstein in der Geschichte und im Drama Schillers. (Bolè). — Goethes: Iphigenie. (Budna). — Über die Musikinstrumente. (Černič). — Maria Stuart in der Geschichte und im Drama Schillers. (Goropevšek). — 1. Geibel und sein »Tod des Tiberius«. — 2. Marlit und ihre Werke. (Keržan). — Moderne Schriftstellerinnen. (Kleinmayer). — 1. Franz Schubert. — 2. Beethoven. (Komotar). — Goethes: Leiden des jungen Werther. (Kopřiva). — 1. Über naive und sentimentalische Dichtung. 2. Die Frau in der Zukunft. (Koželj). — 1. Peter Rosegger. — 2. Der Instinkt. (Kurent). — 1. Geschichte des Briefes. — 2. Etwas über die Korallen. (Lapajne). — Bizet. (Malavrh). — 1. Die Lorelei, von verschiedenen Dichtern behandelt. — 2. Etwas über die Schmarotzerpflanzen. (Mayer). — Napoleon I. (Milavec). — 1. Rafael Santi. — 2. Die Renaissance im Norden der Alpen. (Mis). — 1. Über die Quecksilberbergwerke von Idria. — 2. Die Mutter Napoleons I. (Močnik). — 1. Schillers: Jungfrau von Orleans. — 2. Unser Sonnensystem. (Pintar). — Pintar. — Zündhölzchen und Beleuchtung. (Podjed). — Gerhard Hauptmann. (Robnik). — Vulkanisches Zeitalter der Erde. (Sajovic). — Die Auswanderung und ihre Folgen in der Heimat. — 2. Symbolismus in Ibsens Dramen: »Wenn

die Toten erwachen« — und »die Frau vom Meere«. (Silvester). — Die ersten Entwicklungsphasen der Baukunst. (Sonc). — Giuseppe Verdi und seine Oper »Rigoletto«. (Ševčik). — Das Waltharilied. (Švigelj). — Brahmaismus und Buddhismus. (Vidmar). — Der Sohn Napoleons. (Vik). — 1. Die Gebiete der österreichischen Flora. — 2. Die Frauenfrage. (Wiesmayr). — Die kleinen Höfe und die Lebenskunst in der Renaissance. (Žlindra).

c) Francoske naloge.

V. razred.

1. Retourner en prose la fable: Le laboureur et ses enfants. — 2. Comment André a-t-il sauvé Jean? — 3. Mes travaux domestiques. — 4. Le chat et la souris. — 5. L' arrivée du roi Noël à Paris. — Le cerf près d' une fontaine. — 7. Retourner en prose la fable: Le lion et le moucheron. — 8. Les derniers jours de l' année scolaire.

č) Laške naloge.

V. razred.

1. La carità. — 2. Un esercizio di grammatica. — 3. Castelli in aria. — 4. La volpe il cane e il gallo. — 5. Il Valbrenbanese a Milano. — 4. La volpe il cane e il gallo. — 5. Il Valbrenbanese a Milano. — scolastico.

V. Učila.

I. Knjižnica.

A. Učiteljska knjižnica, ki jo je oskrboval dr. Rudolf Molè, šteje koncem šolskega leta 1911/12 544 del v 633 zvezkih ter približno 350 izvestij. Tekom šolskega leta 1911/12 se je pomnožila za 29 del v 30 zvezkih.

a) Po nakupu: Rauchberg, Oesterreichische Bürgerkunde. Wien. 1911. — Twiehausen Odo, Der naturgeschichtliche Unterricht etc. Vierte Auflage. — Plassmann, Jahrbuch der Naturwissenschaften 1910/11. — Elden Hans, Illustriertes Jahrbuch der Erfindungen und technischen Fortschritte. Elfter Jahrg. — Ziegler Christoph, Das alte Rom. — Dlabač-Gelcich, Das kommerzielle Bildungswesen in Oesterreich. — Halma-Schilling, Die Mittelschulen Oesterreichs. I. und II. Band. — Marcel Kušar, Čitanka za IV. razred srednjih škola. — Theodor Grimme, Der neue Zeichen-Unterricht an Mädchenschulen. — Beiträge zur Zeichenunterrichts - Reform. — Niederle-Glonar, Slovanski svet. — Jahrbuch des höheren Unterrichtswesen in Oesterreich 1912. — Kružić Fran pl., Praktična geodezija ili zemljemerstvo. — Max Hirt, Mädchen-Turnen, I. Teil. — Adresar za Kranjsko. — Dr. Leo Schedlbauer, Handbuch der Reichsgesetze und M. V. über das Volksschulwesen.

b) po darilih: Gospod profesor v pokoju Makso Pleteršnik: Slovan I.—VIII. — Ivan Macher: Nastavni Vestnik.

B. Šolska knjižnica, ki jo je oskrbovala Davorina Karlinova, šteje koncem šolskega leta 1911/12 598 slovenskih, 500 nemških, 200 hrvaških, 76 francoskih in 14 čeških knjig. Tekom šolskega leta se je pomnožila za 163 knjig.

a) **P o n a k u p u**: Fritz Reuter, Dörchläuchting. — Gottfried Keller, Das Fähnlein der sieben Aufrechten. — Willh. v. Polenz, Novellen. — Ferd. Raimund, der Verschwender. — Franz Grillparzer, König Ottokars Glück u. Ende. — Annette v. Droste zu Hülshoff, Die Judenbuche. — Willh. Schmidtbonn, Geschichten vom untern Rhein. — Ferd. v. Saar, Innocens. — Berd. Kürnberger, Heimlicher Reichtum, Adulis. — Henrik Ibsen, Die Kronpräsidenten. — Otto v. Leitgeb, Novellen. — Adalb. Stifter, Das Heidedorf, Die Narrenburg. — Emil Ertl, Ausgewählte Novellen. — Hoffmann, Der goldne Topf. — Dr. Leo Smolle, Wallenstein. — Maksim Gorkij — dr. Al. Gradnik, Drobne povesti. — Edmondo de Amicis. — Jos. Jurca, Furij. — Ludw. Anzengruber, Das vierte Gebot. — Jugendfreund Bibliothek, Unter dem Bundschuh u. andere Erzählungen. — Jugendfreund Bibliothek, Heimatlos und andere Erzählungen. — E. T. A. Hoffmann, Romantische Märchen. — Otto Falkenberg, Die Fahrt ins Wunderbare. — August Šenoa, Sabrane Pripoviesti. Svezak VIII. — August Šenoa, Sabrane Pripoviesti. Svezak I. — Adalbert Stifter, Bunte Steine. — Radivoj Peterlin, Slavjanska lira. — Charles Dickens. — Oton Župančič, Oliver Twist. — And. Gabršček, Narodne pripovedke v Soških planinah. — Janez Trdina, Bajke in povesti o Gorjancih, III. — Lenau-Werke, I., II. — Eichendorffs-Werke, I., II., III., IV. — Goethes - Werke, I., II., III., IV., V., VI., VII., VIII., IX., X. — Körners-Werke, I. II. — Heinrich v. Kleists-Werke, I., II., III., IV., V., VI. — Lessings-Werke, I., II., III., IV., V., VI. — Ludwigs Werke, I., II., III., IV. — Heines-Werke, I., II., III., IV., V., VI., VII., VIII., IX., X., XI., XII., XIII., XIV., XV. — Hauffs-Werke, I., II., III., IV., V., VI. — Hebbels-Werke, I., II., III., IV., V., VI., VII., VIII., IX., X. — Schillers Werke, I., II., III., IV., V., VI., VII., VIII., IX., X. — Uhlands-Werke, I., II., III. — Shakespeares-Werke, I., II., III., IV., V., VI., VII., VIII., IX., X., XI., XII. — Raimund Werke, I., II., III. — Chamisso Werke, I., II., III. — Medvešček, Zaobljuba. — A. Aškerc, Poslednji Celjan. — Ilse Genzmer, Aus Sonnenland. — Nebelreich, Neue Kindermärchen. — Dr. Moritz Hoernes, Kultur der Urzeit. I. Steinzeit. II. Bronzezeit. III. Eisenzeit.

b) **P o d a r i l i h**: Dr. Josip Starò: Über Land und Meer. 1900 (2 knjigi) in 50 hrvaških in slovenskih knjig. — Neimenovana: Krištof Šmid — P. H. Sattner, Ljudevit Hrustar.

C. Naročeni časopisi in periodično izhajajoče publikacije: Slovenska Matica 1911; Hrvatska Matica 1911; Dom in Svet 1911; Ljubljanski Zvon 1911; Slovan 1911; Zvonček 1911; Veda 1911; Popotnik 1911; Domače ognjišče 1911; Planinski Vestnik 1911; Družba sv. Mohorja 1911; Carniolia 1911; Kränzchen 1911; Frauen-Fleiss 1911; Wäsche-Zeitung 1911; Frauenbildung 1911; Verordnungsblatt des Ministeriums für Kultus und Unterricht 1911.

II. Zemljepisna in zgodovinska učila.

(Oskrbuje dr. Pavel Pestotnik.)

N a k u p i l a so se naslednja učila:
Z e m l j e v i d i: Schwabbe: Odkritja.
M o d e l za višinske črte.

Zemljepisne slike: Sueški prekop.

Zbirka šteje: 1 obzornik, 2 zemeljski obli, 1 telurij, 1 armilarna sfera, 43 zemljepisnih atlantov in tabel, 3 zemljepisni reliefi, 71 zemljepisnih slik, 11 zgodovinskih atlantov, 82 zgodovinskih slik, 4 novce, — skupaj 219 predmetov.

III. Prirodopisni kabinet.

(Oskrbuje M. Wirglerjeva.)

Prirodopisni kabinet šteje 344 anatomskih in zooloških, 129 botaniških, 587 mineraloških in geoloških predmetov in zbirk.

V šolskem letu 1911/12 so se n a b a v i l i naslednji predmeti:

Gobovec (preobrazba), ozimna sovka (preobrazba), lesna mravlja (preobrazba), jetrni metljaj, klop, navadni prašiček, kiti (nastenska slika), kakavovec (nastenska slika), bombaževce (nastenska slika), izbruh Etna (nastenska slika), rep klopotače, topaz, turmalin, rudniško zlato, kamena sol, rusko steklo, demantni pesek, bakreni kršec, 28 steklenic za alkoholne preparate.

Učila so p o d a r i l i naslednji gg.:

Al. J e n č i č, c. kr. sodni svetnik v p.: kanja. — Dr. Mavricij R u s: gad, kragulj. — J. B r a t è, poslovodja tobačne tovarne: gnezdo navadne ose. — Dr. P a v l i n Fran: velika zbirka metuljev. — Dragica R e p è, učenka III. b razreda: modras, kobranka.

IV. Matematična učila.

(Oskrbuje M. Wirglerjeva.)

Zbirka šteje 39 predmetov.

V. Prirodoslovni kabinet.

(Oskrbuje dr. Pavel Grošelj.)

Prirodoslovna zbirka šteje koncem leta 225 predmetov in dve stenski tabli, skupaj 227 predmetov.

Tekom leta so prirastla sledeča učila: Mälzlov metronom; aparat za brezžično brzojavljanje; priprava za dokaz enakomernega razvajanja tlaka v kapljevinah in plinih; model zračnega vijaka.

Kemijska zbirka šteje 146 kemikalij, 20 pristojev in 12 stenskih slik.

VI. Učila za jezikovni pouk.

(Oskrbuje Davorina Karlinova.)

Hölzl — stenske slike: pomlad, poletje, jesen, zima, pristava, stanovanje, gozd, mesto, gorovje, Pariz.

Meinhold — stenske slike: šolska soba, igre, krst v francoski vasi, ženitovanje, zidanje hiše, spalna soba, posetna soba, obednica, kuhinja, kopalna soba, zima na kmetih, hotel, kavarna.

VII. Risalni kabinet.

(Oskrbuje Albert Sitsch.)

N a k u p i l o s e j e: 13 stojal za risanje na prostem; 80 geometrijskih teles za pouk v perspektivi; 10 sadrenih glav; 18 raznovrstnih modelov; 3 predložne slike.

Gojenka Vidic Amalija je p o d a r i l a planinske coklje.

Koncem šolskega leta šteje zbirka risalnih učil: 20 pristrojcev, 370 modelov, 42 predložnih slik, zbirko metuljev in zbirko hroščev.

VIII. Učila za ročna dela.

(Oskrbuje M. Zupančičeva.)

Zbirka obsega 12 letnikov »Grosse Modenwelt«, 15 letnikov »Illustrierte Wäschezeitung«, 11 letnikov »Frauen - Fleiss«, 2 mapi vzorcev, 7 različnih priprav, nazorno zbirko bombaž in bombaževine, zbirko vzorcev raznovrstnih tkanin in 5 šivalnih strojev.

IX. Učila za verouk.

Dr. H. Swoboda: 25 barvanih stenskih slik za liturgiko. — Schick: Jeruzalemski tempelj ob Kristusovem času.

Zahvala.

Poročevalec izpolnjuje prijetno dolžnost, da se na tem mestu najiskreneje zahvali p. n. gospodi, ki je darovala za šolske zbirke razne predmete ter s tem izkazala zavodu svojo naklonjenost.

Vi. Statistika gojenk.

	I.	II. A	II. B	III. A	III. B	IV. A	IV. B	—	Skupaj	%
1. Število.										
Koncem š. l. 1910/11	34	30 ¹	30	38	41	32 ¹	35	—	240 ²	
Začetkom š. l. 1911/12	35 ¹	48	36 ¹	37	40	37	32	31	296 ²	
1.) Med šolskim letom vstopilo	—	2	—	1	—	—	—	0 ¹	3 ¹	
Vseh skupaj torej sprejetih Na novo sprejetih in sicer: Na podlagi sprejemnega izpita	35 ¹	50	36 ¹	38	40	37	32	31 ¹	299 ³	
Ponavlja razred	—	—	—	—	—	—	—	—	—	91 ¹
Zopet sprejetih in sicer: Iz nižjih razredov pre- meščenih	—	30	23 ¹	26	31	36	29	30 ¹	205 ²	
Ponavlja razred	—	2	1	—	—	—	—	—	3	
2.) Izstopilo jih je	—	—	—	1	2	—	1	3	7	
Število rednih gojenk koncem š. l. 1911/2	35	50	35	36	31	36	30	28	281	
Število izrednih gojenk	—	—	1	1	7	1	1	—	11	
Število privatistinj	1	—	1	—	—	—	—	1	3	
2. Rojstni kraj (domovina).										
Ljubljana	18	19	22	8	12	12	11	10	112	38
Kranjsko sicer	10 ¹	22	7 ¹	21	19	15	13	11 ¹	118 ³	41
Štajersko	3	7	5	3	5	4	4	5	36	12.2
Primorsko	2	—	1	3	1	3	1	1	12	4.1
Dalmacija	—	—	—	—	—	1	1	—	2	0.7
Tirolsko	—	1	—	—	—	—	—	—	1	0.3
Zgornja Avstrija	1	—	—	—	—	—	—	—	1	0.3
Hrvaško in Slavonija	1	—	—	1	1	1	—	1	5	1.7
Bosna in Hercegovina	—	1	1	1	—	1	—	—	4	1.4
Novi Pazar	—	—	—	—	—	—	1	—	1	0.3
Skupaj	35 ¹	50	36 ¹	37	38	37	31	28 ¹	292 ³	
3. Materinščina.										
Slovenke	32 ¹	48	34 ¹	35	37	36	31	26 ¹	279 ³	95.6
Hrvatice	1	1	1	2	—	—	—	1	6	2.0
Šrbkinja	—	—	—	—	—	1	—	—	1	0.3
Čehinje	1	1	1	—	1	—	—	1	5	1.7
Lahinja	1	—	—	—	—	—	—	—	1	0.3
Skupaj	35 ¹	50	36 ¹	37	38	37	31	28 ¹	292 ³	
4. Vera.										
Katoličanke	35 ¹	49	36 ¹	37	38	36	31	28 ¹	290 ³	99.4
Pravoslavna	—	—	—	—	—	1	—	—	1	0.3
Protestantka (helv. konf.)	—	1	—	—	—	—	—	—	1	0.3
Skupaj	35 ¹	50	36 ¹	37	38	37	31	28 ¹	292 ³	

	I.	II.	III. A	III. B	IV. A	IV. B	V. A	V. B	Skupaj	%
5. Bivališče staršev.										
Ljubljana	25	30	28	14	22	19	23	17	178	60·3
Drugod	10 ¹	20	8 ¹	23	16	18	8	11 ¹	114 ³	39·7
Skupaj	35 ¹	50	36 ¹	37	38	37	31	28 ¹	292 ³	
6. Starost.										
11 let	12								12	4·1
12 „	15	8							23	7·8
13 „	3 ¹	20	8	5					36 ¹	12·6
14 „	5	17	7	13	4	1			47	15·9
15 „		4	17 ¹	14	13	11	5	1	65 ¹	22·4
16 „		1	4	4	14	14	9	4	50	16·9
17 „				1	4	6	8	12	31	10·5
18 „					2	5	6	8	21	7·1
19 „					1		3	3 ¹	7 ¹	2·7
Skupaj	35 ¹	50	36 ¹	37	38	37	31	28 ¹	292 ³	—
7. Razredba										
a) Koncem š. l. 1911/2 je bilo, da vstopijo v naslednji višji razred:										
Odlično sposobnih	9	10	10 ¹	6	2	6	7	9	59 ¹	20·3
Sposobnih	22 ¹	35	23	21	26	21	19	18	185 ¹	63·1
Vobče sposobnih	—	2	2	4	—	—	—	—	8	2·7
Nesposobnih	—	2	—	4	—	3	1	—	10	3·4
Ponavljalna izkušnja se je dovolila	2	—	—	1	3	6	3	—	15	5·1
Brez razredbe jih je	2	1	—	—	—	—	—	1 ¹	4 ¹	1·7
Izrednih gojenk	—	—	1	1	7	1	1	—	11	3·7
Skupaj	35 ¹	50	36 ¹	37	38	37	31	28 ¹	292 ³	—
b) Dodatek k š. l. 1910/11										
Ponavljalnih izkušenj je bilo dovoljenih	—	—	—	3	—	1	—	—	4	—
Med temi uspešnih	—	—	—	2	—	1	—	—	3	—
„ „ neuspešnih	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—
Dodatnih izkušenj je bilo dovoljenih	—	—	1	1	—	—	—	1	3	—
Med temi uspešnih	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—
„ „ neuspešnih	—	—	1	1	—	—	—	—	2	—
Končni posledek za šolsko l. 1911/12:										
Odlično sposobnih	8	6	6	6	5	4	9	—	44	18·18
Sposobnih	22	20 ¹	21	25	33	27 ¹	24	—	172 ²	71·9
Vobče sposobnih	4	2	2	1	2	—	—	—	11	4·55
Nesposobnih	—	2	—	1	1	—	—	—	4	1·65
Brez razredbe jih je	—	—	1	5	—	1	2	—	9	3·72
Skupaj	34	30 ¹	30	38	41	32 ¹	35	—	240 ²	

	I.	II.	III. A	III. B	IV. A	IV. B	V. A	V. B	Skupaj	%
8. Po § 19. licejskega statuta so:										
Oproščene risanja	2	2	3	8	10	10	11	6	52	10·8
„ ročnih del	2	1	3	12	—	—	—	—	18	11·2
9. Udeležba pri pouku v neobveznih predmetih:										
a) Petje: I. tečaj	29	—	—	—	—	—	—	—	29	
II. „	—	32	—	—	—	—	—	—	32	
III. „	—	—	8	11	—	—	—	—	19	
IV. „	—	—	—	—	13	11	—	—	24	
V. „	—	—	—	—	—	—	14	5	19	
Skupaj	29	32	8	11	13	11	14	5	123	42
b) Telovadba: I. skupina	34	—	—	—	—	—	—	—	34	
II. „	—	38	—	—	—	—	—	—	38	
III. „	—	—	27	25	—	—	—	—	52	
IV. „	—	—	—	—	18	15	—	—	33	
V. „	—	—	—	—	—	—	21	9	30	
Skupaj	34	38	27	25	18	15	21	9	187	64
c) Stenografija: I. tečaj	—	—	—	—	22	20	—	—	42	
II. „	—	—	—	—	—	—	11	10	21	
Skupaj	—	—	—	—	22	20	11	10	63	47
d) Ročna dela: I. skupina	—	—	—	—	19	24	—	—	43	
II. „	—	—	—	—	—	—	17	9	26	
Skupaj	—	—	—	—	19	24	17	9	69	51·5
d) Latinščina	—	—	—	—	—	—	—	4	4	
10. Denarni prispevki.										
Šolnino so plačale I. poll.	35	25	15	19	16	12	7	10	139	
„ „ „ II. „	10	14	9	18	18	16	8	12	105	
Polovično šolnino { I. „	—	2	11	5	10	3	12	7	50	
so plačale { II. „	5	3	11	4	8	1	11	6	49	
Oproščenih je bilo I. „	—	23	11	14	13	22	13	13	109	
„ „ „ II. „	21	33	17	15	12	20	12	11	141	
	K	K	K	K	K	K	K	K	K	
Šolnina je znašala I. „	1400	1040	820	860	840	540	520	540	6560	
„ „ „ II. „	500	620	580	800	880	660	540	560	5140	
Skupaj	1900	1660	1400	1660	1720	1200	1060	1100	11600	
Vzprejemnina	144	72	48	48	28	4	—	4	348	
Prispevki za učila	144	200	144	152	128	148	128	124	1168	
11. Ustanove.										
Število štipendistinj:										
I. polletje	—	—	2	2	2	1	6	3	16	
II. „	—	—	2	2	2	1	6	3	16	
Skupni znesek ustanov	—	—	585	772	586	386	2316	1158	5803	

VII. Pospeševanje pouka in telesnega razvoja mladine.

Početkom šolskega leta 1911/12 so obiskale gojenke višjih razredov VII. u metni šk o r a z s t a v o v paviljonu g. Jakopiča.

Dne 14. novembra je predaval v telovadnici potujoči učitelj S o r k o o D a l m a c i j i ter pojasnjeval to s 130 skioptičnimi slikami.

Dne 10. in 11. januarja se je mnogo gojenk udeležilo predavanja prof. Josipa W e s t r a o B o s n i i n H e r c e g o v i n i.

Dne 24. februarja so izvajale telovadkinje pod vodstvom telovadne učiteljice gđc. Irme Petkove s spremljevanjem na klavirju rajalne igre. Nastopilo je pet skupin, manjše v lažjih, starejše stopnjevaje v težjih igrah. Razen učiteljskega zbora in staršev gojenk se je udeležil tega zanimivega nastopa tudi c. kr. dež. šolski nadzornik gospod Franc H u b a d.

Koncem januarja je pojasnjeval dr. Pavel G r o š e l j gojenkam višjih razredov ob večernih urah na licejskem vrtu o z v e z d j e s t e l e s k o p o m , ki ga je drage volje posodil prečastiti gospod kanonik Ivan Š u š n i k.

Dne 19. aprila je p r e d a v a l v telovadnici šolski zdravnik dr. Mavricij R u s gojenkam o zdravstvu vobče in s posebnim ozirom na zobovje, dihanje, obleko, snažnost in alkoholne pijače.

Prof. Milan P a j k je bil z gojenkami pedagogiškega tečaja v poučne svrhe na ljubljanskem gradu. Istim gojenkam je tudi razkazal zgodovinski oddelek v deželnem muzeju. Dr. Pavel G r o š e l j je obiskal z gojenkami IV. A in IV. B liceja plinarno, pivovarno Union in mineraloški oddelek v deželnem muzeju. Gojenke V. A in V. B razreda so si ogledale pod vodstvom ravnatelja predzgodovinsko in geološko zbirko v deželnem muzeju.

* * *

Ravnateljstvo se vsem p. n. gospodom lastnikom, predstojnikom, voditeljem in uradnikom raznih tvornic in podjetij v imenu zavoda in v imenu gojenk najtopleje zahvaljuje za prijazno dovoljenje, vodstvo in razkazovanje.

VIII. Važnejše odredbe višjih oblastev.

1. C. kr. deželni šolski svet, 16. junija 1911, št. 3941: Vodstva ljudskih in meščanskih šol imajo na zahtevo pravočasno izdati izpričevala o obiskovanju šole zaradi sprejemnih izpitov v srednje šole.

2. C. kr. naučno ministrstvo, 17. junija 1911, št. 20.863: Statistični letnik izkaz dekliških licejev.

3. C. kr. naučno ministrstvo, 15. junija 1911, št. 26.821: Ministrska naredba glede poizkusnega leta.

4. C. kr. naučno ministrstvo, 20. septembra 1912, št. 37.666: Zrelostni izpit na učiteljskih za privatistke z zrelostnim izpričevalom za srednje šole.

5. Predsedstvo c. kr. deželnega šolskega sveta, 23. oktobra 1911, št. 122/pr. naznanja izpremembo naslova v c. in kr. vojni ministar, ozir. c. in kr. vojno ministrstvo.

6. Pravilo c. kr. deželnega šolskega sveta, 26. oktobra 1911, št. 6688: Mladeniške igre, odprava neprilik, nogometne igre.

7. Pravilo c. kr. naučnega ministrstva, 13. novembra 1911, št. 32.630: Dokaz identitete pri porabi vozniških polakšic za gojenke.

8. C. kr. naučno ministrstvo, 18. decembra 1912, št. 49.357: 23. december je letos prost šolskega pouka.

9. C. kr. naučno ministrstvo, 3. februarja 1912, št. 8661: Sklep I. polletja; počitnice koncem I. polletja.

10. Pravilo c. kr. deželnega šolskega sveta, 19. februarja 1912, št. 940: Provizorično navodilo za telovadni pouk.

11. C. kr. deželni šolski svet, 6. marca 1912, št. 1208: Katalog, vpisovanje posameznih redov.

12. C. kr. naučno ministrstvo, 5. aprila 1912, št. 944: Kako je skrbeti pravočasno za mir in red na zavodu.

13. C. kr. naučno ministrstvo, 6. marca 1912, št. 2286: Razširjenje pravice javnosti mestnega dekliškega liceja na V. razred za šolsko leto 1911/12 in podelitev reciprocitete licejskim učiteljem z usposobljenostjo za srednje šole.

14. C. kr. naučno ministrstvo, 18. marca 1912, št. 13.237: Ukaz o aprobaciji učnih knjig in učil za srednje šole in dekl. liceje.

14. C. kr. naučno ministrstvo, 5. aprila 1912, št. 52.790 ex 1911: Novi predpisi o usposobljenostnih izpitih za prostoročno risanje.

15. C. kr. statistična osrednja komisija, 2. aprila 1912, št. 2178: Statistično poročilo o gojenju sporta na zavodu.

16. C. kr. naučno ministrstvo, 5. aprila 1912, št. 14.822: Trajanje šolskega leta in šolskih počitnic na srednjih šolah, licejih itd.

17. C. kr. naučno ministrstvo, 6. aprila 1912, št. 14.790 izročila za šolsko knjižnico »Avstrijski Lloyd o svojem 75letnem jubileju.«

18. Knezoškofijski ordinarijat v Ljubljani, 15. aprila 1912, št. 1324: Učeni načrti pouka za dekliški licej.

19. Načelnništvo postaje c. kr. priv. južne železnice v Ljubljani, 17. maja 1912: Legitimacije za šolske izlete.

20. C. kr. deželni šolski svet, 9. maja 1912, št. 3359: Planinsko znamenje v sili.

21. C. kr. deželni šolski svet, 21. maja 1912: Za nabavo učil iz inozemstva je treba dovoljenja c. kr. naučnega ministrstva.

22. C. kr. naučno ministrstvo, 30. maja 1912, št. 4720: Upotrebjanje domačih fabrikatov pri pouku ročnih del.

Zdravstveno stanje je bilo v šolskem letu 1911/12 ugodno, kar je pripisovati predvsem skrbnemu nadzorstvu od strani šolskega zdravnika, ki ima v liceju svojo sobo v zdravniške namene na razpolago. Dva do trikrat na teden, pri potrebi tudi večkrat je prihajal šolski zdravnik na šolo, da se je informiral o zdravstvenem položaju, odredil potrebno v slučaju kake otroške bolezni, da se je preprečila vsaka nalezljivost.

Koncem junija je zbolela ena gojenka na škrlatinki. Mestni zdravstveni svetnik je takoj odredil, da se dotični razred razkuži in za 12 dni zapre.

Ena gojenka in ena učiteljica sta pa bili kontumacirani zaradi nalezljivih bolezni svojih sostanovalcev.

Strogo se je gledalo na snago in red pri učenkah samih, kakor tudi na snago in zračenje v šolskih prostorih.

V odmorih in v prostih urah pa so se učenske igrale na prostornem in zračnem šolskem dvorišču, često v navzočnosti šolskega zdravnika. Pri ugodnem vremenu se je pouk mnogokrat vršil na prostem, tako pouk v prirodoopisu, zemljepisu, telovadbi, ročnem delu, risanju i. dr.

Mila zima je bila za drsanje in sankanje jako neugodna, za plavanje so pa krajevne razmere take, da ga ni mogoče gojiti.

Pod nadzorstvom gđe. M. Wessnerjeve so se mlajše gojenke pozimi učile plesati v telovadnici. Starejše gojenke so pa imele plesne vaje pod nadzorstvom narodnih dam v »Narodnem domu«.

Pripomniti moramo, da so učenske z velikim veseljem gojile cvetlice.

IX. Kronika.

1. Magistrat, 29. avgusta 1911, št. 623/pr.: Josip Bercè je imenovan pravim učiteljem na mestnem dekliškem liceju z veljavnostjo od 1. septembra 1911.

2. Magistrat, 14. avgusta 1911, št. 593/pr.: dr. Pavel Grošelj je v svojem poslovanju stalno potrjen.

3. Magistrat, 31. avgusta 1911, št. 625/pr.: dr. Pavel Pestotnik in Janko Mlakar se v njunem poslovanju stalno potrdita.

4. Magistrat, 31. oktobra 1911, št. 36.116: Nadzorstvo pouka v verouku na mestnem dekliškem liceju se je poverilo kanoniku dr. Josipu Grudnu.

5. C. kr. naučno ministrstvo, 25. januarja 1912, št. 41.566/ex 1911: Imenovanje dr. Josipa Tominška, gimnazijskega ravnatelja v Mariboru, strokovnim nadzornikom za telovadni pouk.

6. C. kr. naučno ministrstvo, 21. februarja 1912, št. 50.665 ex 1911: Gdč. Irma Petkova sme poučevati na liceju slovensko stenografijo.

7. Z dovoljenjem c. kr. deželnega šolskega nadzornika je profesor Mato Divić z gimnazije v Mostaru dne 31. maja, 3., 4. in 5. junija hospitaliral na zavodu.

Vpisovanje v I.—V. razred je bilo dne 6. julija in 16. septembra, sprejemni izpiti pa dne 7. julija in 18. septembra.

Dne 18. septembra so se sprejemale gojenke, ki so bile že na zavodu in sicer v licej in v pedagogiški tečaj.

Šolsko leto 1911/12 se je pričelo dne 19. septembra s slovesno službo božjo ob 8. uri v trnovski cerkvi.

Dne 20. septembra se je pričel redni pouk.

Dne 29. septembra so se vpisovale kandidatke v trgovski tečaj, 30. septembra so se pa vršili sprejemni izpiti.

Dne 4. oktobra je obhajal zavod god Njegovega Veličanstva cesarja Franca Jožefa I. s slovesno službo božjo v trnovski cerkvi.

Dne 2. novembra, dan vernih duš, ni bilo pouka.

Dne 18. novembra je bila spominska maša za Njeno Veličanstvo rajno cesarico Elizabeto v trnovski cerkvi, ki se je je udeležil ves zavod.

Dne 15., 16., 18., 19. 20. in 21. decembra je nadzoroval mestni dekliški licej c. kr. deželni šolski nadzornik gosp. Franc Hubad.

Božične počitnice so trajale letos od 23. decembra do vstetega 2. januarja.

Njegovo c. kr. Veličanstvo je podelilo deželnemu predsedniku Teodorju Schwarzu tajno svetništvo. Dne 16. januarja je ravnatelj čestital Njegovi vzvišenosti gospodu deželnemu predsedniku o podeljenem najvišjem odlikovanju.

Dne 16. in 17. januarja je nadzoroval mestni dekliški licej nadzornik za verouk gospod kanonik dr. Josip Gruden

Dne 31. januarja je počastil zavod gospod dr. Ivan Tavčar, župan deželnega stolnega mesta Ljubljane. Ravnatelj ga je pozdravil v posvetovalnici ter mu predstavil učiteljski zbor. Gospod župan si je ogledal potem zavod in zbirke.

Dne 10. februarja se je končalo I. polletje s skupno službo božjo v trnovski cerkvi. Pouk v II. polletju se je pričel dne 14. februarja.

Dne 15. aprila se je brala sv. maša zadušnica po rajnem dr. Josipu Cerku, ki se je ponesrečil na Stolu dne 4. aprila t. l. Služboval je na mestnem dekliškem liceju š. l. 1908/9. in 1909/10.

Dne 27. aprila se je udeležil ravnatelj na Reki pogreba po pokojnem ustanovitelju in dobrotniku našega zavoda Josipu vitezu Gorup pl. Slavinijskem. Dne 2. maja se je brala v njegov spomin sv. maša zadušnica v trnovski cerkvi.

Povodom navzočnosti Njegove c. in kr. Visokosti presvetlega nadvojvode Friderika je bilo vsled odredbe c. kr. deželnega šolskega sveta dne 24. maja prosto.

O Veliki noči in o Binkoštih so trajale počitnice po navadi.

Dne 4., 5. junija je nadzoroval zavod c. kr. profesor in strokovni nadzornik za risarski pouk gospod Ladislav Pazdirek.

Meseca maja in junija je imel mestni zdravstveni svetnik dr. Otmar Krajec za učiteljice na liceju in na ljudski šoli »Mladika« samaritanski kurz.

Dne 12. junija se je udeležil zavod korporativno pogreba pesnika Antona Aškerc a. V imenu zavoda se je položil na krsto venec. Pokojni se je jako zanimal za razvitek zavoda ter je l. 1899. daroval za knjižnico 51 knjig, l. 1910. pa 22 knjig.

Izpovedi in sv. obhajila so se udeležile gojenke 13. in 14. oktobra, 15. in 16. marca ter 31. maja in 1. junija.

Šolsko leto 1911/12. se je končalo dne 6. julija z zahvalno službo božjo ob 8. uri v trnovski cerkvi. Po službi božji se je pela cesarska pesem.

X. Važnejše pravice gojenk in absolventk javnih dekliških licejev.

C. kr. naučno ministrstvo je priznalo doslej naslednje pravice:

1. Abiturientke z zrelostnim izpričevalom se dopuščajo k farmaceutskemu poklicu (lekarniškem obrtu), ako napravijo izpit iz latinščine, kolikor se zahteva v prvih šestih gimnazijskih razredih.

2. Abiturientke, ki imajo fizično sposobnost in predpisano starost, lahko vstopijo v III. letnik ženskega učiteljišča, ako napravijo dopolnilni izpit iz vzgojeslovja, ali v IV. letnik na podlagi dopolnilnega izpita iz vzgojeslovja in poukoslovja. Oproščene so pa tudi vsprejemnega izpita iz petja, telovadbe in ženskih ročnih del, ako imajo v zrelostnem izpričevalu najmanj red »dobro«.

3. Kandidatkam z zrelostnim izpričevalom javnega dekliškega liceja, ki se oglasijo za zrelostni izpit na ženskem učiteljišču, se preneso redi iz zrelostnega izpričevala dekliškega liceja v zrelostno izpričevalo ženskega učiteljišča iz tistih predmetov, ki so na dekliškem liceju obvezni. Iz zdravstva in iz predmetov, ki so na dekliškem liceju neobvezni, na ženskem učiteljišču pa obvezni, morajo te kandidatke napraviti izpit.

V svrhu ustanovitve reda iz specialne metodike in praktičnih vaj, morajo pa napraviti razen praktične izkušnje (nastopa) in ustne izkušnje iz specialne metodike elementarnega razreda tudi ustno izkušnjo iz specialne metodike učnega jezika, računstva in še iz enega predmeta realij in spretnosti. Zadnja omenjena predmeta določi izpraševalna komisija.

Za kandidatke, ki vstopijo v III. letnik ženskega učiteljišča, veljajo glede ugotovljenja redov iz omenjenih predmetov za zrelostno izpričevalo ženskega učiteljišča naredbe, ki so veljavne za vse druge kandidatke. (§ 64. al. 19. min. nar. z dne 31. julija 1886, šte v. 6031).

4. Abiturientke z zrelostnim izpričevalom se pripuščajo k državnemu učiteljskemu izpitu iz stenografije.

5. Kandidatke z zrelostnim izpričevalom se oprostite izpita iz učnega jezika pri izpitu učiteljske usposobljenosti za poučevanje francoščine in angleščine na meščanskih šolah, učiteljiščih in privatnih učiliščih v okviru ljudske šole.

6. Gojenke, ki so dovršile prve štiri licealne razrede, se sprejmo v poštne in brzotjavne kurze ter lahko dobe mesto poštne pomožne uradnice.

Abiturientke z zrelostnim izpričevalom imajo prednost pred vsemi drugimi prosilkami.

7. Gojenke, ki so dovršile IV. letnik liceja, lahko vstopijo v četverorazredno Trgovsko akademijo za deklice na Dunaju II., Stephaniestrasse 4.

8. Abiturientke z zrelostnim izpričevalom lahko vstopijo kot redne slušateljke v enoletni abiturientni kurz za deklice na imenovani trgovski akademiji na Dunaju, ali v enoletni trgovski strokovni kurz na Novi dunajski trgovski akademiji (Dunaj, VIII. Hamerlingplatz št. 5-6).

Absolventkam teh kurzov je odprta pot v višje trgovske urade, v banke i. t. d., oglasijo se pa tudi lahko za učiteljski izpit za dvorazredne trgovske šole.

Pričakovati je, da dosežejo abiturientke dekliških licejev še večje stanovske pravice.

XI. Posebni tečaji.

1 **Francoščina.** Društvo Cercle franco - illyrien je imelo tri tečaje:

V prvem in drugem se je obdelovala slovnica po Juvančičevi učni knjigi francoskega jezika; v tretjem so se čitale Alphonse Daudet-jeve Lettres de mon moulin. Število obiskovalcev v vseh tečajih 45.

2. **Laščina.** Slovensko - laški krožek je sestajal iz dveh tečajev: v prvem so se podali potom konverzacije temeljni pojmi laškega oblikoslovja, v drugem pa se je čitalo Renato Fucini — All' aria aperta. Število obiskovalcev v obeh tečajih povprečno 50.

Poučeval je v francoskem in slovensko - laškem krožku Jože Bereč, pravi licejski učitelj v Ljubljani.

XII. Naznanilo o začetku šolskega leta 1912|3.

Mestni dekliški licej.

Vpisovanje v I. razred bode dne 6. julija od 3. do 5. popoldne.

Deklice se morajo oglasiti v spremstvu roditeljev ali njih namestnikov s krstnim ali z rojstnim listom in z zadnjim šolskim izpričevalom.

Za sprejem se zahteva:

- da dopolnijo še tekom 1912 deseto leto starosti.
- da napravijo sprejemni izpit.

Sprejemni izpit bode dne 8. julija ob 8. zjutraj. Zanj se zahteva: 1. Iz krščanskega nauka toliko znanja, kolikor se ga pridobi v prvih štirih letih ljudske šole. Oproščene so pa tega izpita deklice, ki so prinesle v izpričevalu iz verouka vsaj »dobro« ali »2«. 2. Iz slovenske in ščine spretnost v čitanju in pravilnem pisanju; znanje početnih nauk iz oblikoslovja in analize prostega stavka. 3. Iz nemščine spretnost v čitanju in pisanju. 4. Iz računstva izvežbanost v osnovnih računih s celimi števili.

Deklice, ki hočejo vstopiti v kak višji razred liceja, se vpisujejo tudi dne 6. julija od 3. do 5. popoldne.

Poleg zadostne starosti se morajo izkazati s krstnim ali z rojstnim listom in z javnoveljavnim izpričevalom, da so z uspehom dovršile prejšnji razred enako organiziranega zavoda, ali narediti sprejemni izpit, ki bode 8. julija ob 8. zjutraj.

Jeseni se bode vpisovalo dne 16. septembra od 9.—11. ure, sprejemne izkušnje bodo pa dne 17. septembra.

Pri vpisovanju se plača 4 K sprejemnine in 4 K prispevka za učila. Za sprejemni izpit v II. ali v kak višji razred pa poleg tega še 20 K izpitne pristojbine.

Gojenkam, ki so bile žene na zavodu, se je javiti dne 17. septembra med 11. in 12. uro. Vsaka plača 4 K prispevka za učila. Te gojenke pa lahko naznanijo svoj vstop tudi pisмено, ako pošljejo od 10.—15. septembra po poštni nakaznici na »ravnateljstvo mestnega deklškega liceja« 4 krone.

Ponavljjalne in dodatne izkušnje bodo dne 17. septembra.

Šolnina, ki znaša za pol leta 40 K, se plačuje pozneje.

Za vsako v I. ali v kak višji razred na novo vstopivšo gojenko je v I. tečaju njenega šolanja obvezno plačevanje šolnine.

Šolsko leto 1912/13. se prične v sredo dne 18. septembra s slovesno službo božjo ob 8. uri v trnovski cerkvi.

Dne 19. septembra se prične redni pouk ob 8. uri zjutraj.

Trgovski tečaj.

Ta tečaj je namenjen v prvi vrsti absolventkam IV. razreda mestnega deklškega liceja, potem pa tudi drugim deklicam, ki so dopolnile 16. leto in so dokazale v posebni sprejemni izkušnji iz slovenščine, nemščine in računstva dovolj sposobnosti za umevanje trgovskih predmetov.

Vpisovanje bode dne 29. septembra od 9.—11. ure, sprejemna izkušnja pa dne 30. septembra ob 8. uri zjutraj.

Pripomnja.

Za roditelje je velike vzgojevalne važnosti, da poskrbe svojim hčerkam stanovanja, kjer se pametno in vestno nadzorujejo. Šola kot taka more le potem uspešno zabranjevati slabi in škodljivi vpliv, ki preti mladim deklicam, ako jo podpira pri tem tudi domače nadzorstvo.

Ravnateljstvo pojde v tem oziru vedno drage volje na roke staršem in gojenkam ter bode z veseljem nasvetovalo primerna stanovanja.

XIII. Imena gojenk.

* spredaj znači odličnjakinje.

I. razred.

Adamič Natalija, Ljubljana.
 Armič Maksa, Ljubljana.
 Aschmann Marta, Novo mesto.
 Brnčič Albina, Opatija (Prim.).
 Debevc Ruša, Ljubljana.
 *Dolenc Erna, Ljubljana.
 *Hribar Vera, Ljubljana.
 *Ilešič Vanda, Ljubljana.
 *Janežič Marija, Ljubljana.
 *Keil Pavla, Urfahr (Gor. Avstrija).
 Killer Mihaela, Kranj.
 Koch Nadina, Ljubljana.
 Koch Ruša, Ljubljana.
 *Kolar Marija, Zatičina.
 *Kosmač Pavla, Ljubljana.
 Kuhar Zora, Žužemberk.
 Kunc Valerija, Ljubljana.
 Kuralt Ida, Ljubljana.
 Mohorič Vera, Gornji grad (Štaj.).
 Oman Emilija, Trebnje.

Orehek Marija, Ljubljana.
 *Perko Lavrencija, Žiri.
 Pleiweiss Lea, Radeče.
 Podbregar Marija, Ljubljana.
 Potrato Marjeta, Ljubljana.
 Praprotnik Marija, Ljubljana.
 Rainer Draga, Žagorje ob Savi.
 Roblek Anica, Žalec (Štaj.).
 Rovšek Danica, Ljubno (Štaj.).
 Smodej Slavica, Velike Lašče.
 *Stayer Dragotina, Ljubljana.
 Tomazin Ljudmila, Tupalče.
 Tomazič Zdenka, Ljubljana.
 Zor Marija, Zagreb (Hrv.).
 Zottich Elza, Pulj (Prim.).

Privatistka:

Schiffner Magdalena, Ribnica.

35+1

II. razred.

Babnik Marija, Ljubljana.
 Bašadur Draga, Mostar (Hercegovina).
 Bayr Lea, Ljubljana.
 Blinc Hermina, Vinica.
 Budinek Pavla, Kranjska gora.
 Cepuder Ana, Studenec pri Krškem.
 Czerny Frančiška, Ljubljana.
 Čarman Ana, Ljubljana.
 *Dereani Vera, Cerknica.
 Ditrich Milena, Postojna.
 Goederer Ana, Ortnek.
 *Gostiša Ana, Črnomelj.
 *Gruden Nada, Ljubljana.
 Hejnic Marijana, Ljubljana.
 Kaučič Slavica, Radovljica.
 *Klinc Vitoslava, Litija.
 Kukla Vera, Jarše.
 Kvartič Ljudmila, Velenje (Štaj.).
 Mahorčič Vera, Litija.
 Majdič Petka, Sp. Hudinja pri Celju (Štaj.).
 *Megušar Vida, Podzemelj.
 Mikl Edita, Postojna.
 Mrak Zora, Zaperce pri Kamniku.
 Mrzlikar Ljudmila, Ljubljana.
 *Oražem Ivanka, Goriča vas pri Ribnici.

Pecher Marija, Škofja Loka.
 Pehani Hedvika, Ljubljana.
 Podgoršek Desiderija, Ljubljana.
 Potočnik Nilka, Pragersko (Štaj.).
 Povalej Marica, Maribor (Štaj.).
 Poženel Lidvina, Brixlegg (Tir.).
 Premk Ana, Kranjska gora.
 Proft Ana, Ljubljana.
 *Ragazi Viktorija, Razdrto.
 Rohrmann Mira, Ljubljana.
 Rudolf Vida, Konjice (Štaj.).
 Štor Marijana, Ljubljana.
 Štefančič Slavka, Ribnica.
 *Tominšek Zdenka, Ljubljana.
 Trnkóczy pl. Zaskáll Darinka, Ljubljana.
 Trost Marija, Ljubljana.
 Turek Erna, Planina pri Rakeku.
 Varšek Franja, Ljubljana.
 Weiss Frida, Ljubljana.
 Widmar Marija, Kočevje.
 *Zemljčič Amalija, Luče (Štaj.).
 Zupanc Angela, Bršljin.
 Zupančič Josipina, Ljubljana.
 *Železnikar Helena, Ljubljana.
 Žibert Elza, Gradec (Štaj.).

50

III. A razred.

Bajželj Ivana, Ljubljana.
 Boršnik Ana, Borovnica.
 *Burger Marija, Ribnica.
 Čermák Božena, Ljubljana.
 Dražil Marija, Ljubljana.
 Felicijan Valerija, Gornji grad (Štaj.).
 Fleš Terezija, Cazin (Bosna).
 Gnezda Josipina, Zidan most (Štaj.).
 Gnezda Milena, Zidan most (Štaj.).
 Govékar Vera, Ljubljana.
 Govékar Vida, Ljubljana.
 *Hafner Ljudmila, Ljubljana.
 Heuffel Friderika, Ljubljana.
 Kocbek Mila, Gornji grad (Štaj.).
 *Koželj Ivanka, Ljubljana.
 *Krajnik Nadina, Kobarid (Prim.).
 *Marčan Miroslava, Ljubljana.
 Milohnoja Klavdija, Ljubljana.
 Mrak Marija, Ljubljana.
 *Nitsch Marija, Črnomelj.
 Pirc Gabrijela, Ljubljana.
 Potrato Elizabeta, Ljubljana.

*Povalej Pavla, Gradec (Štaj.).
 *Praprotnik Sabina, Ljubljana.
 Rainer Lavoslava, Zagorje ob Savi.
 Savnik Vida, Ljubljana.
 Senegačnik Iva, Ljubljana.
 Sever Vera, Št. Jernej.
 Soršak Ana, Ljubljana.
 Ševčik Marija, Ljubljana.
 *Tekavčič Avgusta, Ljubljana.
 Turk Marija, Ljubljana.
 Vehovec Marija, Mekinje.
 Verčič Olga, Ljubljana.
 *Železnik Gabrijela, Škofja Loka.

Privatistka:

*Schiffner Antonija, Ribnica.

Izredna gojenka:

Kocjančič Marija, Ljubljana.

36+1

III. B razred.

Ahlin Ljudmila, Sp. Šiška.
 Babič Marta, Ljubljana.
 Baraga Marija, Postojna.
 Bašadur Blaga, Mostar (Hercegovina).
 Drenovec Angela, Sp. Šiška.
 Fon Emilija, Celje (Štaj.).
 *Gabrijelčič Justina, Avče (Prim.).
 *Gregorčič Darinka, Litija.
 Herbst Pavla, Sp. Šiška.
 Janežič Jelka, Volosko (Prim.).
 Kočevar Gizela, Stari trg pri Ložu.
 *Kolšek Nadina, Lož.
 *Kostanjevec Danica, Ljubljana.
 Kunc Marta, Ljubljana.
 Likozar Franciška, Godovič.
 Lindtner Maksa, Senožeče.
 Mahorčič Ida, Litija.
 Mahorčič Mara, Litija.
 Majdič Anica, Sp. Hudinja pri Celju (Štaj.).
 Mavsar Franciška, Leskovec.

Mayr Irma, Kranj.
 Meško Ilka, Maribor (Štaj.).
 Ocepek Emilija, Ljubljana.
 Ogrinc Antonija, Grahovo pri Cerknici.
 *Orožen Marta, Trebnje.
 Pavlin Marija, Podbrezje.
 Rakovec Olga, Kranj.
 *Rakovec Cirila, Krško.
 Repe Dragica, Bled.
 Roglič Elza, Litija.
 Ržišnik Margareta, Loke pri Zagorju.
 Šeunig Pavla, Ljubljana.
 Šutej Dragica, Zagreb (Hrv.).
 Urbančič Olga, Ljubljana.
 Vičič Vera, Ljubljana.
 Virant Emilija, Ljubljana.

Izredna gojenka:

Ravnikar Vincencija, Cerkno (Prim.).

37

IV. A razred.

Bajt Terezija, Idrija.
 Boucon Angela, Ljubljana.
 Cepuder Irma, Ljubljana.
 Crobath Jožica, Kranj.
 *Debelak Josipina, Kovor.
 Felicijan Marija, Gornji grad (Štaj.).
 Jagodič Marija, Zg. Poljskava (Štaj.).
 Jerman Marija, Krško.
 Jermol Albina, Prečna.
 Klobučar Slava, Trebnje.
 Koch Slava, Ljubljana.

Krajc Hermina, Stari trg pri Ložu.
 Kraškovic Jozefa, Ljubljana.
 *Krisch Cirila, Ljubljana.
 Lušin Ana, Hrib pri Loškem potoku.
 Lužar Friderika, Postojna.
 Mally Vera, Ljubljana.
 Meglič Sabina, Vrnsko (Štaj.).
 Meršol Zora, Kočevje.
 Mis Vlasta, Ljubljana.
 Modrijan Elizabeta, Zatičina.
 Oražem Nežica, Ribnica.

Piščanec Elda, Rojan pri Trstu.
 Radaj Dragica, Tržič pri Ogulinu (Hrv.).
 Seunig Marija, Ljubljana.
 Štritof Vida, Kranj.
 Šušteršič Silva, Radovljica.
 Švigelj Hedvika, Gradič pri Brestu.
 Urbas Josipina, Gor. Logatec.
 Uršič Pavla, Ljubljana.
 Zakotnik Leopoldina, Ljubljana.

Izredne gojenke:

Lassbacher Marija, Gradec (Štaj.).
 Rus Josipina, Mirna peč.
 Sbil Marija, Mokronog.
 Simčič Marija, Planina.
 Tičar Ana, Ljubljana.
 Trnkoczy pl. Zaszka Maruška, Celje (Štaj.).
 Zabukovec Anica, Ljubljana. 38

IV. B razred.

*Brenčič Marica, Celje (Štaj.).
 Burnik Olga, Idrija.
 Čerjak Evgenija, Cerknica.
 Čarman Emilija, Ljubljana.
 Derganc Julija, Ljubljana.
 Gabršek Ljudmila, Krško.
 Grošelj Frančiška, Dobje.
 *Groznik Angela, Višnja gora.
 *Horvat Olga, Orehek.
 Hribar Vida, Ljubljana.
 Ivanc Marija, Rajhenburg (Štaj.).
 *Jamar Minka, Ševlje.
 Jereb Karolina, Ljubljana.
 Juvančič Marija, Zidan most (Štaj.).
 Klovar Štefanija, Ljubljana.
 Kokalj Kristina, Čajnica (Bosna).
 Kunej Mara, Rajhenburg (Štaj.).
 Kušar Vida, Ljubljana.
 Ločnik Meta, Ljubljana.
 Mayer Mara, Lože pri Vipavi.

Megušar Antonija, Ljubljana.
 Mikl Frančiška, Logatec.
 *Novak Karla, Trebnje.
 Pirc Erna, Št. Vid pri Ljubljani.
 Puhar Ana, Kranj.
 Seunig Gabrijela, Ljubljana.
 Splichal Judita, Kranj.
 Sturm Ana, Split (Dalmacija).
 Sturm Marija, Trst (Prim.).
 Šulič Josipina, Prvačina (Prim.).
 Šircelj Mira, Divača (Prim.).
 Škerle Antonija, Ljubljana.
 Urek Ana, Ljubljana.
 Vedernjak Flora, Idrija.
 Wrinskele Ana, Velike Lašče.
 *Zamida Marija, Ljubljana.

Izredna gojenka:

Jelovac Mara, Zemun (Slavonija). 37

V. A razred.

*pl. Ballogh Valerija, Ljubljana.
 *Cerk Helena, Žužemberk.
 Debevec Rozalija, Ljubljana.
 Flis Vera, Mirke pri Vrhniki.
 Guzelj Slava, Podgrad (Prim.).
 *Hribar Dragica, Celje (Štaj.).
 Josin Marija, Ljubljana.
 Kobal Ana, Vrhnika.
 Koch Vida, Ljubljana.
 *Kessler Slava, Krško.
 *Kessler Vera, Krško.
 Knez Olga, Logatec.
 Kosmač Marija, Ljubljana.
 Macher Marija, Dóbrotá v Boki Kotorski
 (Dalmacija).
 Mally Danica, Ljubljana.
 Mandelj Vlastimila, Ljubljana.
 Munda Marija, Marenberg (Štaj.).

Naglas Jelka, Ljubljana.
 *Okorn Zofija, Predvor na Gorenjskem.
 Perušek Marija, Podcerkev.
 Petrovčič Stana, Ljubljana.
 Praprotnik Gabrijela, Novo mesto.
 Rohrmann Vera, Ljubljana.
 *Sedlak Marija, Kopanj.
 Sever Frančiška, Ljubljana.
 Simčič Antonija, Idrija.
 Stenović Reza, Plevlje (Novi Pazar).
 Suša Angela, Dolenja vas pri Senožečah.
 Vertovšek Viljemina, Kozje (Štaj.).
 Zamida Milena, Kranj.

Izredna gojenka:

Hudovernik Zora, Žalec (Štaj.). 31

V. B razred.

*Bolè Cirila, Reka (Hrv.)
 *Černič Frančiška, Ljubljana.
 *Goropevšek Marija, Trbovlje (Štaj.).
 Keržan Doroteja, Ljubljana.
 pl. Kleinmayr Tekla, Kastav (Prim.).
 Komotar Nada, Vrhnika.
 Kopřiva Marija, Ljubljana.

Kozelj Marta, Ljubljana.
 Kurent Felicita, Sevnica (Štaj.).
 Lapaine Nada, Idrija.
 Malavrh Erna, Rakek.
 *Mayer Anka, Lože pri Vipavi.
 *Milavec Slava, Cerknica.
 Mis Ana, Ljubljana.

Močnik Pavla, Idrija.
 *Pintar Julija, Hrastnik (Štaj.).
 *Podjed Agela, Videm (Štaj.).
 *Robnik Marija, Ruše (Štaj.).
 Sajovic Ivana, Hrastje pri Št. Petru.
 Silvester Marija, Vipava.
 Šonc Amalija, Ljubljana.
 Ševčik Margareta, Ljubljana.
 Švigelj Matilda, Gradič pri Brestu.

Vidmar Ivana, Ljubljana.
 *Vik Božena, Ljubljana.
 Vodišek Josipina, Št. Janž.
 Wiesmayer Pavla, Ljubljana
 Žlindra Klotilda, Škofja Loka.

Privatistka:

Budna Stanislava, Novo mesto.

29

Pedagogiški tečaj.

V šolskem letu 1911/2 so obiskovale ta tečaj:

Baran Julija, Soběslav (Češko).
 Belič Pavla, Ljubljana.
 Bežek Stanislava, Ljubljana.
 Bloudek Edvarda, Idrija.
 Cepuder Amalija, Ljubljana.
 Deržaj Marija, Ljubljana.
 Doležalek Angela, Metlika.
 Drnovšek Franja, Loke pri Trbovljah (Štaj.).
 Gabršek Zlatka, Krško.
 Gantar Ljudmila, Ljubljana.
 Gross Maksa, Ljubljana.
 Hrast Marija, Logatec.
 Kenda Franciška, Idrija.
 Kern Marija, Kokrica.
 Komac Helena, Ljubljana.
 Koman Antonija, Ljubljana.
 Košča Ana, Ljubljana.
 Krisch Otilija, Črnomelj.
 Lavrin Angela, Briše pri Zagorju.
 Lombar Angela, Ljubljana.
 Maček Josipina, Ljubljana.

Maicen Roza, Vipava.
 Malenšek Marija, Zg. Tuhinj.
 Merala Leopoldina, Ljubljana.
 Paulin Ljudmila, Črnomelj.
 Rupar Marija, Ljubljana.
 Sirk Ana, Ljubljana.
 Svetličič Ljudmila, Rakek.
 Ševčik Ana, Ljubljana.
 Širca Olga, Grīže (Štaj.).
 Terpin Antonija, Idrija.
 Toplikar Ema, Ljubljana.
 Trefalt Pavla, Ljubljana.
 Urbas Franciška, Ljubljana.
 Vodišek Olga, Ljubljana.

Med šolskim letom so izstopile:

Petek Ana, Ljubno (Štaj.).
 Sever Melanija, Ljubljana.
 Smole Berta, Sevnica (Štaj.).

38

Izpit zrelosti

so napravile leta 1911. na c. kr. učiteljiških naslednje absolventke ped. tečaja:

Andreičič Olga, Novo mesto.
 Bežek Vladimira, Žužemberk.
 Bizjak Marija, Ljubljana.
 Christof Pavla, Kostanjevica.
 Deleja Cirila, Rečica (Štaj.).
 Gostič Pavla, Ljubljana.
 Kavšek Justina, Ljubljana.
 Kopal Ivanka, Vrhpolje.
 Kokalj Teodora, Orašje (Bosna).
 Kosmač Mihaela, Ljubljana.
 Lebar Angela, Križevci (Štaj.).
 Mesesnel Ema, Trst (Prim.).

Pišlar Berta, Sp. Šiška.
 Podobnik Leopoldina, Idrija.
 * Potočnik Marijana, Zavrče (Štaj.).
 Pretnar Marija, Vel. Dolina.
 Simonič Marija, Kranjska gora.
 Sirknik Ljudmila, Ljubljana.
 Šoss Elizabeta, Ljubljana.
 Šeme Helena, Gatina.
 Tomišek Pavla, Bürmoosen (Solnogr.).
 Vodè Angela, Ljubljana.
 Zupan Ivana, Ljubljana.
 Zupanec Anica, Ljubljana.

Trgovski tečaj.

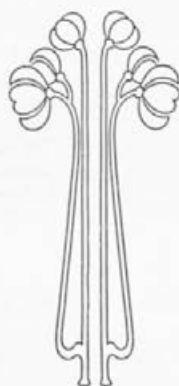
V šolskem letu 1911/12 so obikovale ta tečaj:

Bajželj Avgusta, Ljubljana.
 Benedik Ana, Ljubljana.
 Bergant Marica, Pulj (Prim.).
 Bolč Ivana, Koče.
 Cerar Ana, Ljubljana.
 Cerar Terezija, Ljubljana.

Čižman Josipina, Ljubljana.
 Hertlischka Martina, Fužine.
 Hiti Albina, Novo mesto.
 Ilić Ljubica, Vel. Pisanica (Hrv.).
 Jan Vera, Ljubljana.
 Jalen Kristina, Rateče.

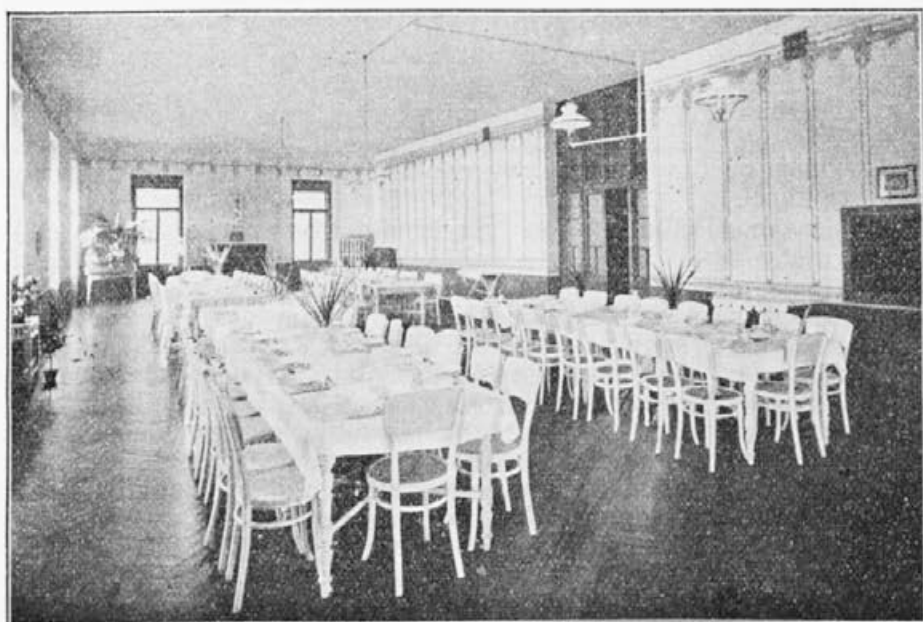
Jarec Karolina, Košana.
 Jezeršek Ana, Gorenja vas.
 Klembas Ljudmila, Radeče.
 Knez Elmira, Ljubljana.
 Kutin Alma, Postojna.
 Kaučič Meri, Razdrto.
 Lapaine Olga, Idrija.
 Ljubej Justina, Laze.
 Marchiotti Marija, Dol pri Ljubljani.
 Novak Marija, Ljubljana.
 Pečlin Antonija, Metlika.
 Pečnik Terezija, Stožice.
 Pribil Erna, Ljubljana.
 Rogl Melita, Kamnik.
 Roglič Jakobina, Litija.

Rožmanec Frančiška, Horjul.
 Samsa Aleksandra, Il. Bistrica.
 Sevnik Ana, Župelovec (Štaj.).
 Stih Justina, Hrastnik (Štaj.).
 Svetek Bogdana, Ljubljana.
 Švigelj Ivanka, Borovnica.
 Tomšič Marica, Il. Bistrica.
 Tratnik Anica, Ljubljana.
 Trstenjak Terezija, Krčevine (Štaj.).
 Urbančič Jozefa, Ljubljana.
 Vakselj Ida, Tuzla (Bosna).
 Vidic Ljuba, Ljubljana.
 Zabukovec Pavla, Ljubljana.
 Zan Frančiška, Ljubljana.

Penzionat „Mladika“ v Ljubljani.

Jedilnica v penzionatu „Mladika“ v Ljubljani.

Mladika.

Spisal E. Lah.

Řodoljubne slovenske dame so ustanovile žensko vzgojevalno in izobraževalno društvo »Mladika«, ki si je med drugim postavilo tudi nalogo ustanoviti in vzdrževati penzionat za deklice, ki v Ljubljani obiskujejo kako šolo ali ki želé izpopolniti svojo izobrazbo v kaki stroki.

Meseca septembra 1911. se je za penzionat »Mladika« dogradilo posebno dvonadstropno poslopje, ki se nahaja v najlepšem delu mesta, poleg mestnega dekliškega liceja, na oglu Šubičeve in Levstikove ulice ter ima svoje glavno pročelje obrnjeno proti Tivolskemu gozdu in je obdano krog in krog z vrtom in parkom.

Poslopje je popolnoma moderno opremljeno, ima vodovod, elektriško razsvetljavo, centralno kurjavo, sedem kabin za kopeli in veliko dvorano za igrišče v zimskem času. V njem je prostora za 100 in več gojenk.

V penzionatu »Mladika« dobivajo gojenke skrbno vzgojo. Skrbi se tudi za to, da se priučijo lepim vnanjim občevalnim oblikam ter da se sploh vzgojijo za domačnost in za praktično življenje.

V penzionatu »Mladika« se goji glasba in petje. Gojenke se udeležujejo primernih umetniških prireditcv in imajo v zavodu na razpolago posebno knjižnico.

V higieničnem oziru je za gojenke »Mladike« kar najboljše preskrbljeno.

Zavod ima svojega hišnega zdravnika, ki je za slučaj potrebe vsak hip na razpolago; za obolelo gojenko je vestno preskrbljeno v posebnem oddelku, ki je od drugih prostorov popolnoma ločen ter ima tudi svojo kabino za kopel.

V penzionat »Mladika« se sprejemajo notranje in vnanje gojenke.

Notranje gojenke stanujejo v penzionatu ter uživajo ondi vso oskrbo; vnanje so v zavodu le čez dan.

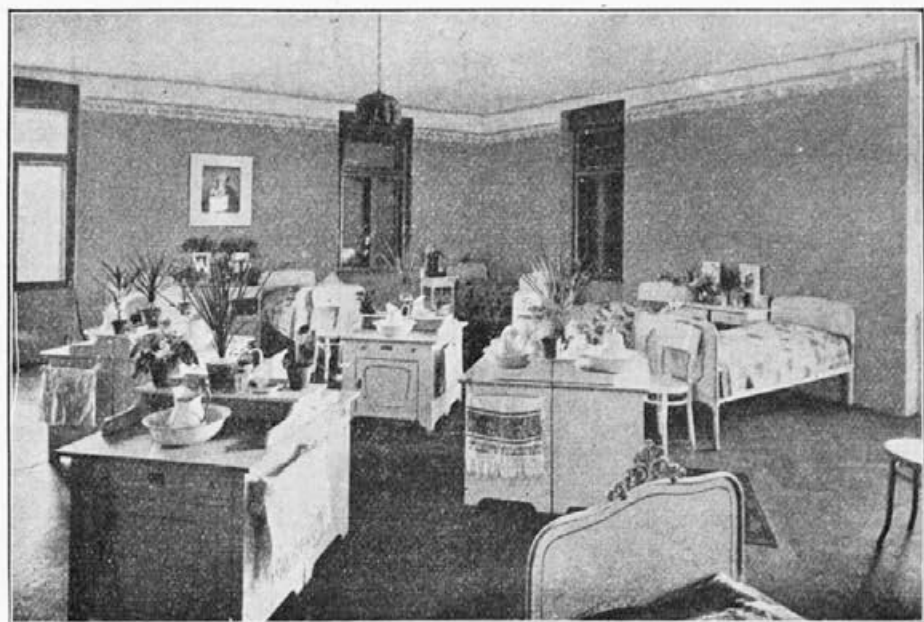
Natančnejša pojasnila daje društveni odbor pisмено ali ustno v društveni pisarni v Ljubljani, Šubičeva ulica št. 9, I. nadstropje.

Zaeno z internatom je pričelo društvo tudi z izvrševanjem drugega namena, z otvoritvijo zasebne dekliške ljudske šole, ki se je pričela na podstavi razpisa c. kr. deželnega šolskega sveta z dne 2. oktobra 1907 pod št. 5322 kot enorazrednica s pravico do sukcesivnega razširjenja v štirirazrednico; s šolskim letom 1908/9 je postala dvorazrednica, s šolskim letom 1909/10 trirazrednica, s šolskim letom 1910/11 štirirazrednica. (Razpisi c. kr. deželnega šolskega sveta z dne 20. avgusta 1908 štey. 3826, oziroma z dne 27. julija 1909 štey. 4127 in z dne 29. avgusta 1910 št. 4643) in je dobila pravico javnosti za vse štiri razrede vsled ministrskega odloka z dne 19. februarja 1911 št. 4026.

Z odlokom ddo. 25. julija 1911 je c. kr. deželni šolski svet pod števil. 4613 dovolil, da se sme zavod razširiti v petrazrednico. Peti razred se je otvoril jeseni lanskega leta in ministrstvo za bogočastje in nauk je raztegnilo pravico javnosti tudi na peti razred (odlok ddo. 29. februarja 1912 št. 1464).

Zavod je štel kot enorazrednica 24 učenk, kot dvorazrednica 64, kot trirazrednica 109, kot štirirazrednica 143, kot petrazrednica jih šteje 186.

Šolnina znaša po 4 K na mesec; četrtnina gojenk je popolnoma, četrtnina pa na pol oproščena.

Spalnica v penzionatu „Mladika“ v Ljubljani.

Tudi z izvršitvijo drugega namena se je v šolskem letu 1911/12 govoru predsednice je učiteljica in voditeljica tečaja, gea. Jerica Zemljanova razložila gojenkam namen tečaja. Prijavilo se je za prvi tečaj 14 gojenk in sicer 8 internih in 6 eksternk. Prvi tečaj je trajal tri mesece in bil ob navzočnosti pomnoženega odbora zaključen dne 31. januarja s skupnim kosilom, ki so ga priredile gojenke same. Drugi tečaj se je otvoril s februarjem in končal z junijem. Odslej se bodo obdrževali sploh le petmesečni tečaji in sicer od 15. septembra do 15. februarja in od 15. februarja do 15. julija vsakega leta. Tečaj je vodila in pretežno večino predmetov tudi poučevala za gospodinjstvo izprašana učiteljica gea. Jerica Zemljanova, ki ima kot ljudska učiteljica v to svrhu dopust. Ker je njeno delovanje jako marljivo in vsešno, se bo odbor potrudil, da jo obdrži tudi še zanaprej. Ročna dela so obiskovale gojenke kot hospitantke na c. kr. državni obrtni šoli pri učiteljicah Fil. Senekovič in Hrovatinovi po 4 ure na teden, ne da bi bilo za to treba plačevati kako šolnino. Za to uslugo se ima društvo v prvi vrsti zahvaliti prijazni naklonjenosti c. kr.

ravnatelja drž. obrtne šole g. Iv. Šubica. Higieno je poučeval internatski zdravnik g. c. kr. dež. vlade svetnik in dež. sanitetni referent dr. Fran Zupanc.

Tudi v preteklih počitnicah se je vršil v društvenem internatu pod vodstvom učiteljice Zemljanove počitniški tečaj za učiteljice. Udeležilo se je tečaja zopet 14 učiteljic iz raznih slovenskih pokrajin. Poučevalo je isto učiteljstvo, ko prvo leto. Obiskovalke so bile z uspehom jako zadovoljne in so svoj namen dosegle popolnoma.

Šolska naznanila so prejele učenke dne 30. novembra, dne 31. januarja, dne 12. aprila in ob sklepu šolskega leta.

Sklep šolskega leta 1911/12.

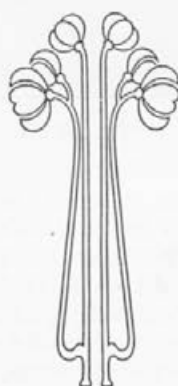
Šolsko leto se je sklenilo dne 13. julija 1912. Po sv. maši s »Te Deum« se je vrnila mladina z učiteljstvom v šolo, kjer so se ji razdelila šolska naznanila in letna poročila.

Naznanilo o začetku šolskega leta 1912/13.

Novo šolsko leto se bo začelo dne 15. septembra 1912 ob 8. zjutraj s sv. mašo in klicanjem sv. Duha in takoj nato z rednim poukom.

Vpisovanje učenk bo dne 13. julija 1912, dopoldne od 10. do 12. in 00. septembra 1912, dopoldne od 9. do 12. v šolskem posloju mestnega dekliškega liceja.

Pri vpisovanju se je zglašati z zadnjim šolskim naznanilom, nanovo vstopivšim pa s krstnim listom in izpričevalom o stavljenih kozah.

Statistični pregled učenk.

Razred	Med letom jih je			Stevilo učenk 12. 9. 1911	Starost						Vera			Materin jezik			Stanuje jih			Šola jih je obiskovala			Za višji razred			Učvrtno jih je plačalo			V poštno hranilnico	
	vstopilo	izstopilo	umrlo		6-7	7-12	12-13	13-14	nad 14	rimsko-kat.	druga	slovenski	drugi	v Ljubljani	izven Ljubljane	prav pridno	pridno	manj pridno	spособnih	ne-spособnih	nespособnih v %	Neizprasašanih je ostalo	celo	pol	nič	učenk	K			
I.	44	2	3	—	43	37	6	—	—	2	43	—	42	1	43	—	—	—	41	2	4	—	14	9	20	1	16			
II.	36	2	1	—	37	—	—	—	1	36	36	1	36	1	37	—	—	—	37	—	—	15	7	15	2	42				
III.	35	—	2	—	33	—	—	—	—	33	—	—	29	4	33	—	—	—	28	5	15	—	12	6	15	22	1309			
IV.	43	1	1	—	43	—	41	2	—	—	42	1	37	6	41	—	—	2	37	6	14	—	17	16	10	17	3270			
V.	30	—	2	—	28	—	22	6	—	—	28	—	26	2	27	—	—	1	25	3	10	—	11	8	9	7	136			

Imenik učenk.

I. razred.

Barle Marija, Ljubljana.
Bučar Božena, Ljubljana.
Čerkvenič Miroslava, Trst.
Černe Emilija, Ljubljana.
Debevec Nevenka, Ljubljana.
Florijančič Helena, Ljubljana.
pl. Grasselli Nikolaja, Ljubljana.
Grobelnik Magdalena, Ljubljana.
Hudales Ana, Ljubljana.
Jeran Ana, Ljubljana.
Jeran Marija, Ljubljana.
Juvan Vida, Ljubljana.
Kraigher Justina, Mokronog.
Lenček Katarina, Ljubljana.
Likar Zora, Ljubljana.
Logar Elizabeta, Ljubljana.
Lovše Marija, Ljubljana.
Maher Matilda, Ljubljana.
Miculinič Metoda, Ljubljana.
Mohar Erna, Ljubljana.
Mozetič Marija, Ljubljana.
Možina Viktorija, Ljubljana.

Nagode Ida, Bašelj.
Oman Marija Ana, Ljubljana.
Omota Jožefa, Ljubljana.
Orechek Silva, Ljubljana.
Pernuš Frančiška, Dol. Logatec.
Pišlar Ernestina, Budapešta.
Polšak Vera, Čittuk (Dalmacija).
Popovič Vera, Cerknica.
Praprotnik Štefanija, Ljubljana.
Röthl Silva, Ljubljana.
Smerke Božena, Ljubljana.
Šternen Roza, Monakovo (Bavarsko).
Štembal Marija, Ljubljana.
Trpin Ana, Ljubljana.
Tomažič Nada, Ljubljana.
Trnkoczy pl. Zaszkal Nadina, Ljubljana.
Urbančič Marija, Ljubljana.
Vakselj Helena, Ljubljana.
Varšek Rafaela, Ljubljana.
Zorec Magdalena, Ljubljana.
Zupan Marija, Ljubljana.

43

II. razred.

Bajuk Mira, Ortnek.
Bitenc Ana, Ljubljana.
Cerar Silva, Ljubljana.
Fatur Ljudmila, Ljubljana.
Gaberšek Marija, Ljubljana.
Gaberšek Mira, Ljubljana.
Gärtner Ivanka, Rožna dolina.
Gogala Anica, Ljubljana.
Gričar Marjeta, Ljubljana.
Hudales Marija, Ljubljana.
Hribar Amalija, Ljubljana.
Janežič Doroteja, Ljubljana.
Jeglič Ana, Ljubljana.
Kernč Marija, Glince.
Korenini Ernestina, Ljubljana.
Koželj Viktorija, Ljubljana.
Kušar Zofija, Glince.
Krisch Marija, Ljubljana.
Lampič Irma, Ljubljana.

Logar Marija, Ljubljana.
Magerl Ivana, Spodnja Šiška.
Maire Margareta, Passau (Bav.).
Mally Mara, Ljubljana.
Mancini Ana, Ljubljana.
Mrak Elizabeta, Ljubljana.
Petrič Anica, Ljubljana.
Ponikvar Jozefa, Ljubljana.
Praprotnik Marija, Kropa.
Scagnetti Valerija, Videm (Štaj.).
Skulj Marija, Tržišče.
Tavčar Rozina, Ljubljana.
Vecchiet Melita, Trst.
Wider Mara, Ljubljana.
Zajc Marija, Ljubljana.
Zajec Franica, Kamnik.
Zamljen Viktorija, Ljubljana.
Zenkovich Marija, Reka.

37

III. razred.

Andervald Magdalena, Ljubljana.
 Artel Marija, Gradec.
 Brovet Ana, Ljubljana.
 Brunet Miroslava, Ljubljana.
 Bukšič Viktorija, Ljubljana.
 Čeh Marija, Glince pri Ljubljani.
 Debevc Božena, Kamnik.
 Falle Marija, Ljubljana.
 Koželj Marija, Ljubljana.
 Mancini Marija, Ljubljana.
 Mazi Nadina, Ljubljana.
 Milavec Ljudmila, Ljubljana.
 Mrak Dragica, Ljubljana.
 Neßman Štefanija, St. Mihael.
 Nitsch Sabina, Vrhnika.
 Papež Marija, Ljubljana.
 Petan Alojzila, Ljubljana.

Platiša Frančiška, Glince pri Ljubljani.
 Podbregar Jožefa, Ljubljana.
 Pogačnik Nikoleta, Ljubljana.
 Povše Ana, Spodnja Šiška.
 Puhek Alojzija, Ljubljana.
 Putrich Marija, Ljubljana.
 Ravnihar Štefanija, Ljubljana.
 Spindler Martina, Kamnik.
 Stuck Julijana, Tinje (Koroško).
 Sturm Ida, Poljče.
 Ševčik Vera, Ljubljana.
 Tekavčič Ana, Ljubljana.
 Trefalt Ana, Ljubljana.
 Valjavec Ljudmila, Ljubljana.
 Weber Ljudmila, St. Pankrac (Štajersko).
 Zarnik Juta, Ljubljana.

33

IV. razred.

Adamič Marija, Ljubljana.
 Artel Antonija, Ljubljana.
 Bajuk Jelica, Trbiž (Koroško).
 Bergant Ivanka, Ljubljana.
 Bezljaj Franjica, Zagreb.
 Bezljaj Karolina, Zagreb.
 Bežek Emilija, Škofja Loka.
 Biber Anica, Ljubljana.
 Bukšič Angela, Ljubljana.
 Dolenc Kristina, Ljubljana.
 Duler Georgija, Reka.
 Fink Vida, Ljubljana.
 Gärtner Darinka, Ljubljana.
 Hribar Tatjana, Ljubljana.
 Hribar Vera, Ljubljana.
 Janežič Antonija, Ljubljana.
 Jesih Valentina, Šiška pri Ljubljani.
 pl. Jezierska Nuša, Černovice (Bukovina).
 Kos Barbara, Ljubljana.
 Kuhar Ada, Trebnje.
 Logar Irma, Ljubljana.
 Marinko Antonija, Šiška pri Ljubljani.

Markič Pavla, Ljubljana.
 Mazelle Milena, Gradec (Dolenjsko).
 Miklavc Zofija, Ljubljana.
 Milavec Marija, Ljubljana.
 Mittermayer Roza, Ljubljana.
 Nagode Marija, Trst.
 Petek Herma, Žalec (Štajersko).
 Polc Ivanka, Ljubljana.
 Praprotnik Jožefa, Ljubljana.
 Prekuh Jožefa, Ljubljana.
 Škof Meta, Ljubljana.
 Škulj Marija, Pueblo Colorado (Amerika).
 Šubic Ana, Celje.
 Tušar Angela, Šiška pri Ljubljani.
 Urbanc Klementina, Šiška pri Ljubljani.
 Vecchiet Ljudmila, Škedenj (Primorsko).
 Vogelnik Vida, Ljubljana.
 Zajc Alojzija, Ljubljana.
 Zupančič Alojzija, Ljubljana.
 Zupančič Helena, Ljubljana.
 Zupančič Jozefa, Ljubljana.

43

V. razred.

Črnigoj Antonija, Ljubljana.
 Debevec Frančiška, Sežana.
 Falle Josipina, Ljubljana.
 Fatur Gizela, Ljubljana.
 Florjančič Štefanija, Ljubljana.
 Goldman Zofija, Ljubljana.
 Grobelnik Marjetica, Ljubljana.
 Jakil Mihela, Rupa (Primorsko).
 Jeglič Gabrijela, Ljubljana.
 Kobe Milena, Ljubljana.
 Kovačič Antonija, Ljubljana.
 Kunc Marija, Ljubljana.
 Mazi Mihela, Ljubljana.
 Oman Cirila, Trebnje.

Ponikvar Ivanka, Ljubljana.
 Sedej Helena, Ljubljana.
 Seunig Martina, Ljubljana.
 Simčič Viktorija, Ljubljana.
 Starič Karolina, Ljubljana.
 Šulič Angela, Gradišče (Primorsko).
 Šarc Hedviga, Maribor (Staj.).
 Trdina Frančiška, Ljubljana.
 Trefalt Vida, Ljubljana.
 Tušar Olga, Javornik.
 Varšek Marija, Ljubljana.
 Zupanec Adela, Ljubljana.
 Železnikar Marija, Ljubljana.
 Župnek Marija, Ljubljana.

28

VSEBINA.

	Stran
Šola in higiena. Spisala Marija Wessnerjeva	3
† Josip vitez Gorup pl. Slavinjski	9
Šolska poročila.	
I. Učiteljstvo	11
II. Učni načrt	15
III. Učne knjige	25
IV. Naloge	27
V. Učila	32
VI. Statistika gojenk	36
VII. Pospeševanje pouka in telesnega razvoja mladine	39
VIII. Važnejše odredbe višjih oblastev	39
IX. Kronika	41
X. Važnejše pravice gojenk in absolventk javnih dekliških licejev	43
XI. Posebni tečajji	44
XII. Naznanilo o pričetku šolskega leta 1912/3	44
XIII. Imenik gojenk	46
Mladika. Spisal E. Lah	52
Statistični pregled učenk	55
Imenik učenk	56

Zaznamek

člankov v dosedanjih izvestjih mestnega dekliškega liceja v Ljubljani.

- 1.) 1907/8: **Mestni dekliški licej.** Spisal Ivan Macher.
- 2.) 1908/9: **Skrbite za vzgojo svojih hčera.** Spisala Marija Wessnerjeva. — **Jubilejna slavnost Njegovega Veličanstva.** Spisal Ivan Macher.
- 3.) 1909/10: **Dr. Jakob Zupan kot pesnik.** Spisal dr. Rudolf Molè. — **Šolski zdravnik.** Spisala Marija Wessnerjeva.
- 4.) 1910/11: **Cesarja Franca Jožefa I. mestna višja dekliška šola.** 1896/7—1910/11. Spisal Ivan Macher.

